

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1992

Vyhlášené: 05.05.1992

Časová verzia predpisu účinná od: 01.07.1992

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

186

ZÁKON

České národní rady

ze dne 19. března 1992

o služebním poměru příslušníků Policie České republiky

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ SLUŽEBNÍ POMĚR

Úvodní ustanovení

§ 1

Tento zákon upravuje služební poměr příslušníků Policie České republiky (dále jen „služební poměr“).

§ 2

(1) Příslušníci Policie České republiky (dále jen „policista“) jsou ve služebním poměru k Policii České republiky (dále jen „policie“).

(2) Jménem policie jedná a rozhoduje ve věcech služebního poměru podle tohoto zákona ministr vnitra České republiky (dále jen „ministr“) a v rozsahu jím stanoveném další funkcionáři (dále jen „služební funkcionář“).

(3) Služební funkcionáři jsou oprávněni v rozsahu své pravomoci ukládat podřízeným policistům služební úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat jejich činnost a vydávat k tomuto účelu rozkazy a pokyny.

HLAVA PRVNÍ VZNIK A ZMĚNY SLUŽEBNÍHO POMĚRU

§ 3

Podmínky přijetí do služebního poměru

Do služebního poměru může být přijat občan České a Slovenské Federativní Republiky starší 18 let, který

- a) je bezúhonný,
- b) splňuje kvalifikační předpoklady stanovené pro výkon funkce, do které má být ustanoven; výjimku lze učinit pouze na základě rozhodnutí ministra,
- c) je fyzicky, zdravotně a duševně způsobilý pro výkon služby,

- d) vykonal základní nebo náhradní vojenskou službu, pokud podléhá branné povinnosti,
- e) úspěšně absolvoval přijímací řízení.

§ 4

Přijímací řízení

(1) Přijímací řízení je zahájeno doručením písemné žádosti občana.

(2) V přijímacím řízení služební funkcionář zejména ověří, zda občan, který se uchází o přijetí do služebního poměru, splňuje podmínky stanovené v § 3, a shromáždí k tomu potřebné podklady.

(3) Služební funkcionář je povinen seznámit občana, který se uchází o přijetí do služebního poměru, se základními povinnostmi vyplývajícími ze služebního poměru, zejména s podmínkami služby, a s hmotným zabezpečením, a předat mu o těchto skutečnostech písemnou informaci.

(4) Občan, který se uchází o přijetí do služebního poměru, musí být o výsledku přijímacího řízení písemně vyrozuměn bezodkladně po rozhodnutí o jeho žádosti, nejdéle však do šesti měsíců ode dne, kdy doručil žádost o přijetí do služebního poměru.

(5) Ministerstvo vnitra České republiky (dále jen „ministerstvo“) stanoví obecně závazným právním předpisem podrobnosti o přijímacím řízení do služebního poměru.

§ 5

Vznik služebního poměru

(1) Služební poměr se zakládá rozhodnutím služebního funkcionáře. Rozhodnutí o přijetí do služebního poměru musí obsahovat

- a) den vzniku služebního poměru,
- b) funkci, do které je ustanoven, a místo služebního působení,
- c) hodnost, do které je jmenován,
- d) výši funkčního platu, popřípadě příplatků,
- e) délku zkušební doby, jestliže je stanovena,
- f) den skončení služebního poměru, jde-li o služební poměr na dobu určitou.

(2) Služební poměr vzniká dnem určeným v rozhodnutí o přijetí do služebního poměru.

(3) Služební poměr nevznikne, jestliže občan nenastoupí bez závažného důvodu službu v den určený v rozhodnutí o přijetí do služebního poměru.

§ 6

Služební přísaha

(1) Policista skládá při nástupu do služby služební přísahu.

(2) Služební přísaha zní:

„Slibuji, že budu čestným, statečným a ukázněným příslušníkem Policie České republiky. Své síly a schopnosti vynaložím ve prospěch společnosti tak, abych chránil práva občanů, veřejný pořádek a bezpečnost a ústavní zřízení České republiky, a to i s nasazením vlastního života. Při plnění svých služebních povinností se budu vždy řídit ústavou a zákony a v souladu s nimi i rozkazy a pokyny svých nadřízených. Tak přísahám.“

(3) Odmítne-li policista složit služební přísahu, skončí jeho služební poměr dnem, kdy k odmítnutí došlo.

§ 7

Zkušební doba

(1) Zkušební doba může být stanovena nejdéle na 12 měsíců.

(2) Stanovenou zkušební dobu může služební funkcionář se souhlasem policisty zkrátit, dosahuje-li policista v průběhu zkušební doby velmi dobrých výsledků při výkonu služby; toto zkrácení však nesmí překročit polovinu stanovené zkušební doby.

(3) Ve zkušební době nesmí být policista zařazen do samostatného výkonu služby bezpečnostní povahy.

§ 8

Hodnosti

Stanoví se tyto hodnosti policistů

- a) praporčické: rotný, strážmistr, nadstrážmistr, podpraporčík, praporčík, nadpraporčík,
- b) důstojnické: podporučík, poručík, nadporučík, kapitán, major, podplukovník, plukovník,
- c) generálské: generálmajor, generálporučík, generálplukovník.

Jmenování a povyšování do hodností

§ 9

(1) Při přijetí do služebního poměru je policista jmenován do hodnosti rotného; má-li úplné střední nebo úplné střední odborné nebo vyšší odborné vzdělání (dále jen „úplné střední vzdělání“), je jmenován do hodnosti strážmistra, a má-li vysokoškolské vzdělání, do hodnosti podporučíka.

(2) Po uplynutí zkušební doby je policista povýšen do hodnosti strážmistra a má-li úplné střední vzdělání, do hodnosti nadstrážmistra; má-li vysokoškolské vzdělání, je povýšen nebo jmenován do hodnosti poručíka.

§ 10

(1) Policista má nárok na povýšení do vyšší hodnosti, splňuje-li současně tyto podmínky:

- a) je ustanoven ve funkci, pro kterou je stanovena vyšší hodnost, než kterou skutečně má, a dosahuje dobrých výsledků ve výkonu služby,
- b) od jeho posledního povýšení uplynula stanovená doba výsluhy let v hodnosti,
- c) splňuje kvalifikační předpoklady stanovené pro vykonávanou funkci nebo hodnost.

(2) Policista v praporčické hodnosti má nárok na

- a) povýšení do vyšší praporčické hodnosti, dosáhl-li po skončení zkušební doby úplného středního vzdělání,
- b) jmenování do hodnosti podporučíka, jestliže má úplné střední vzdělání a po stanovenou dobu úspěšně vykonával funkci, pro kterou je stanovena důstojnická hodnost,
- c) jmenování do hodnosti poručíka, dosáhl-li po skončení zkušební doby vysokoškolského vzdělání.

§ 11

Do praporčických a důstojnických hodností jmenují a povyšují služební funkcionáři. Návrh na jmenování a povyšování policistů do generálských hodností podává prezidentu České a Slovenské Federativní Republiky vláda České republiky.

§ 12

Ministr může povýšit nebo jmenovat do důstojnické hodnosti in memoriam policistu, který zahynul při plnění služebních povinností.

§ 13

Ministerstvo stanoví obecně závazným právním předpisem

- a) podmínky, za nichž mohou být policisté, kteří dosáhli vysokoškolského vzdělání, jmenováni při přijetí do služebního poměru do hodnosti poručíka nebo do hodnosti vyšší a po uplynutí zkušební doby povýšeni do hodnosti nadporučíka nebo do hodnosti vyšší,
- b) kvalifikační předpoklady pro výkon funkce, hodnost a dobu výsluhy let v hodnosti,
- c) podmínky pro jmenování do hodnosti při přijetí občana do služebního poměru, který již byl ve služebním poměru k policii, k Policejnímu sboru Slovenské republiky, k Federálnímu policejnímu sboru nebo ke Sboru hradní policie.

§ 14

Propůjčování hodností

(1) Policistovi lze propůjčit jinou hodnost, než kterou skutečně má, na dobu, po kterou to vyžaduje funkce nebo služební úkoly, jimiž je pověřen; propůjčení hodnosti nezakládá nárok na úpravu služebního příjmu.

(2) Praporčické a důstojnické hodnosti propůjčují služební funkcionáři.

§ 15

Služební hodnocení

(1) Služební hodnocení je podkladem pro rozhodování ve věcech služebního poměru policistů.

(2) Služební hodnocení spočívá v posouzení plnění služebních povinností, odborné a zdravotní způsobilosti policisty pro další výkon funkce nebo služby. S obsahem služebního hodnocení musí být hodnocený policista seznámen.

(3) Ministerstvo stanoví obecně závazným právním předpisem podrobnosti o služebním hodnocení.

§ 16

Ustanovování do funkcí

(1) O ustanovování policistů do volných funkcí rozhodují služební funkcionáři na základě služebního hodnocení.

(2) Ministerstvo stanoví obecně závazným právním předpisem funkce, které se obsazují výběrovým řízením, způsob provádění výběrového řízení, jeho náležitosti a průběh.

(3) Do funkce vyšetřovatele může být ustanoven policista, který dosáhl věku 24 let a získal vysokoškolské právnické vzdělání.

§ 17**Převedení na jinou funkci**

(1) Policista musí být převeden na jinou funkci

- a) došlo-li v důsledku organizačních změn ke zrušení jeho dosavadní funkce,
- b) jestliže podle posudku lékařské komise pozbyl dlouhodobě ze zdravotních důvodů způsobilost vykonávat dosavadní funkci,
- c) není-li podle závěru služebního hodnocení způsobilý vykonávat dosavadní funkci,
- d) jestliže v důsledku pravomocně uloženého trestu zákazu činnosti nemůže vykonávat dosavadní funkci,
- e) bylo-li rozhodnuto o jeho propuštění ze služebního poměru z důvodů uvedených v § 106 odst. 1 písm. d) nebo e) a je-li zařazen na vedoucí funkci nebo na funkci, jejíž výkon je spojen se stykem s veřejností, nebo pokud jeho ponechání v dosavadní funkci do skončení služebního poměru není možné.

(2) Policista může být převeden na jinou funkci, vykazuje-li bez viny služebních funkcionářů soustavně neuspokojivé výsledky ve výkonu služby, ačkoliv na ně byl v posledních 12 měsících písemně upozorněn a nedostatky v přiměřené době, která mu k tomu byla stanovena, neodstranil.

(3) Převedení na jinou funkci se provede odvoláním policisty z dosavadní funkce a jeho ustanovením do jiné funkce v témže druhu služby¹⁾ a není-li to možné, v jiném druhu služby. Z dosavadní funkce se policista též odvolá, má-li být ustanoven do vyšší funkce.

(4) Policista může být převeden na jinou funkci též, jestliže se tak služební funkcionář s policistou dohodne.

(5) Policistovi, který byl převeden na jinou funkci podle odstavce 1 písmene a) nebo b), náleží dosavadní funkční plat ještě po dobu šesti měsíců, jestliže je to pro něj výhodnější.

§ 18**Přeložení**

(1) Vyžaduje-li to důležitý zájem služby, může být policista přeložen k výkonu funkce, do které byl ustanoven, do jiného místa služebního působení na nezbytně nutnou dobu, nejdéle však na jeden rok; opětovně může být přeložen až po uplynutí dvou let od skončení posledního přeložení. Jestliže s tím policista písemně souhlasí, může být přeložen do jiného místa služebního působení i na delší dobu, popřípadě opětovně přeložen i před uplynutím doby dvou let od skončení posledního přeložení.

(2) Policista může být trvale přeložen do jiného místa služebního působení, jestliže o to požádá.

§ 19**Zastupování ve funkci a pověření výkonem funkce**

(1) Policista může být pověřen na dobu nezbytně nutnou, nejdéle však na dobu jednoho roku, zastupováním jiného policisty v jeho funkci.

(2) Policista může být v důležitém zájmu služby pověřen výkonem funkce na nezbytně nutnou dobu, nejdéle však na jeden rok.

(3) Pokud je doba zastupování ve funkci nebo pověření výkonem funkce delší než jeden měsíc, náleží policistovi po dobu zastupování ve funkci a po dobu pověření výkonem funkce funkční plat

ve stejné výši, v jaké by mu náležel, kdyby byl ustanoven do funkce zastupovaného policisty anebo do funkce, jejímž výkonem je pověřen, jestliže je to pro něj výhodnější.

(4) Ministerstvo stanoví obecně závazným právním předpisem podrobnosti o zastupování ve funkci a o pověření výkonem funkce.

§ 20

Služební cesta a studijní pobyt

(1) Policista může být vyslán na dobu nezbytně nutnou, nejvýše však na jeden rok, na služební cestu; na dobu delší lze tak učinit jen s jeho souhlasem.

(2) Policista může být k získání potřebných zkušeností nebo praxe vyslán na studijní pobyt, k němuž je potřeba jeho souhlasu.

(3) Ministerstvo stanoví obecně závazným právním předpisem podrobnosti o vysílání na služební cestu a na studijní pobyt.

Zařazování do záloh

§ 21

Policisté, kteří nemohou vykonávat dosavadní ani jinou funkci z důvodů uvedených v § 22 až 25, mohou být zařazeni do

- a) činné zálohy,
- b) zálohy pro policisty studující na školách,
- c) zálohy pro přechodně nezařazené policisty,
- d) neplacené zálohy.

§ 22

(1) Do činné zálohy se zařazují policisté, kteří byli

- a) z důvodu obecného zájmu po dohodě s civilním podnikem nebo jiným zaměstnavatelem přidělení se svým souhlasem k tomuto zaměstnavateli,
- b) v důležitém zájmu služby vysláni k plnění služebních úkolů v civilní organizaci,
- c) přidělení nebo vysláni k výkonu služby v zahraničí,
- d) dlouhodobě uvolnění k výkonu funkce v odborových orgánech.

(2) Policista musí být po vynětí z činné zálohy ustanoven do funkce stejné úrovně.

§ 23

Do zálohy pro policisty studující na školách se zařazují policisté vyslaní k dennímu studiu delšímu 12 měsíců.

§ 24

Do zálohy pro přechodně nezařazené policisty se zařazují policisté, jejichž dosavadní funkce byla zrušena v důsledku organizačních změn a které nebylo možno současně převést na jinou funkci podle § 17 odst. 1 zákona.

§ 25

Do neplacené zálohy se zařazují policisté, kterým bylo uděleno služební volno bez nároku na služební příjem na dobu delší dvou měsíců, a policistky, kterým byla udělena další mateřská dovolená.

§ 26

Ministerstvo stanoví obecně závazným právním předpisem podrobnosti o zařazování do záloh.

§ 27**Zproštění výkonu služby**

(1) Stane-li se policista důvodně podezřelým, že porušil služební povinnost zvláště závažným způsobem nebo že se dopustil trestného činu, a jeho další ponechání ve výkonu služby by ohrožovalo důležitý zájem služby nebo průběh prošetřování jeho činu, může být rozhodnutím služebního funkcionáře dočasně zproštěn výkonu služby.

(2) Policistu lze zprostit výkonu služby podle odstavce 1 jen na dobu nezbytně nutnou pro objasnění jeho jednání, nejdéle však na dobu tří měsíců; tuto dobu může výjimečně prodloužit ministr, nejdéle však o další tři měsíce. V případě, že je proti policistovi vedeno trestní řízení, lze ho zprostit výkonu služby do pravomocného skončení trestního řízení.

(3) Policistovi, který byl zproštěn výkonu služby, náleží ode dne zproštění 50 % služebního příjmu, nejméně však ve výši minimální mzdy stanovené zvláštními předpisy.²⁾ Tato část služebního příjmu se zvyšuje o 10 % služebního příjmu na každou vyživovanou osobu, nejvíce však do výše 80 % služebního příjmu.

(4) Pominou-li důvody, pro které byl policista zproštěn výkonu služby, služební funkcionář rozhodnutí o zproštění výkonu služby zruší. Skončí-li zproštění výkonu služby, doplatí se policistovi rozdíl, o který byl jeho služební příjem zkrácen; to neplatí, bylo-li jednání, pro které byl policista zproštěn výkonu služby, úmyslným trestným činem, za který byl pravomocně odsouzen, nebo byl-li pro jednání, pro něž byl zproštěn výkonu služby, propuštěn ze služebního poměru.

**HLAVA DRUHÁ
SLUŽEBNÍ KÁZEŇ****§ 28****Základní povinnosti policisty**

(1) Policista je povinen

- a) plnit svědomitě a řádně úkoly uložené mu zákony a dalšími obecně závaznými právními předpisy; plnit svědomitě a řádně úkoly uložené mu rozkazy a pokyny služebních funkcionářů a nadřízených, s nimiž byl řádně seznámen,
- b) vykonávat svědomitě a řádně službu podle svých sil, znalostí a schopností,
- c) ohlásit svému nadřízenému závady a nedostatky, které ohrožují nebo ztěžují výkon služby,
- d) dodržovat při výkonu služby pravidla zdvořilosti.

(2) Domnívá-li se policista, že rozkaz jeho nadřízeného je v rozporu s obecně závazným právním předpisem, je povinen nadřízeného na to upozornit; trvá-li nadřízený na splnění rozkazu, je policista povinen jej splnit. Policista je povinen odeprít splnění rozkazu nadřízeného, jestliže by

jeho splněním spáchal trestný čin; tuto skutečnost ohlásí bez zbytečného odkladu vyššímu nadřízenému.

§ 29

Základní povinnosti nadřízeného

Nadřízený je povinen

- a) organizovat, řídit, kontrolovat a hodnotit výkon služby svých podřízených,
- b) zabezpečovat, aby policisté byli pro výkon služby náležitě vycvičeni a vyškoleni,
- c) vytvářet příznivé podmínky pro výkon služby,
- d) oceňovat záslužné činy a příkladné plnění služebních povinností a vyvozovat důsledky z porušování služebních povinností.

Kázeňská pravomoc

§ 30

Služební funkcionář v rozsahu své pravomoci uděluje kázeňské odměny a ukládá kázeňské tresty.

§ 31

Kázeňské odměny

Kázeňskými odměnami jsou

- a) písemná pochvala,
- b) peněžitý nebo jiný dar,
- c) mimořádné povýšení nebo jmenování do důstojnické hodnosti.

§ 32

Kázeňský přestupek

(1) Kázeňským přestupkem je zaviněné porušení základních povinností policisty, pokud nejde o trestný čin.

(2) Jako kázeňský přestupek se vyřizuje též jednání policisty, které má znaky přestupku, pokud to stanoví zvláštní předpis.³⁾

§ 33

Kázeňské tresty

Kázeňskými tresty jsou

- a) písemná důtka,
- b) snížení funkčního platu až o 15 % na dobu nejvýše tří měsíců,
- c) snížení hodnosti o jeden stupeň až na dobu jednoho roku,
- d) zákaz činnosti,
- e) propadnutí věci.

Ukládání kázeňských trestů**§ 34**

(1) Postačí-li k nápravě policisty a k obnovení služební kázně vytknutí méně závažného jednání, které má znaky kázeňského přestupku nebo přestupku, kázeňský trest se neuloží.

(2) Kázeňský trest snížení hodnosti o jeden stupeň nelze uložit policistovi v hodnosti rotného, podporučíka nebo generálmajora.

(3) Kázeňský trest snížení funkčního platu a kázeňský trest snížení hodnosti o jeden stupeň nelze uložit společně.

(4) Kázeňský trest zákazu činnosti a propadnutí věci lze uložit jen za jednání mající znaky přestupku a pouze za podmínek stanovených zvláštním předpisem.³⁾

(5) Kázeňský trest zákazu činnosti se vykoná i tehdy, jestliže policistovi, kterému byl tento kázeňský trest uložen, skončil služební poměr.

(6) Služební funkcionář, který uložil kázeňský trest snížení hodnosti o jeden stupeň nebo kázeňský trest zákazu činnosti, může rozhodnout o upuštění od výkonu zbytku tohoto trestu, nejdříve však po uplynutí jedné poloviny uloženého trestu.

§ 35

(1) Před uložením kázeňského trestu musí být úplně a přesně zjištěn skutkový stav. Policistovi musí být před uložením kázeňského trestu dána možnost se k věci vyjádřit, navrhopat důkazy a hájit se. Služební funkcionář musí vyslechnout též toho, kdo podal podnět.

(2) Při rozhodování o uložení kázeňského trestu se přihlíží k povaze protiprávního jednání, k okolnostem, za nichž bylo spácháno, k míře zavinění a k druhu a množství dosud nezahmlazených kázeňských trestů.

(3) Za jednání mající znaky přestupku ublížení na cti a přestupků ublížení na zdraví z nedbalosti, úmyslného narušení občanského soužití nebo proti majetku spáchané mezi blízkými osobami může být uložen kázeňský trest jen tehdy, podala-li podnět postižená osoba nebo její zákonný zástupce anebo opatrovník; jde-li o přestupek ublížení na cti, může být kázeňský trest uložen teprve po neúspěšném pokusu o smír ublíženého na cti a policisty.

(4) O způsobu vyřízení jednání uvedeného v odstavci 3 vyrozumí služební funkcionář osobu, která podala podnět.

(5) Uplatnil-li ten, komu byla jednáním majícím znaky přestupku způsobena majetková škoda, nárok na její náhradu, působí služební funkcionář na policistu, který škodu způsobil, aby ji dobrovolně uhradil. Jestliže škoda nebude dobrovolně uhrazena, odkáže poškozeného s nárokem na náhradu škody na soud nebo na jiný příslušný orgán.

§ 36

(1) Za kázeňský přestupek lze kázeňský trest uložit nejdříve 24 hodin po jeho spáchání, nejpozději však do 60 dnů ode dne, kdy se o jeho spáchání dověděl příslušný služební funkcionář. Je-li jednání policisty, v němž lze spatřovat naplnění skutkové podstaty kázeňského přestupku, předmětem šetření jiného orgánu, počíná lhůta 60 dnů pro uložení kázeňského trestu dnem, kdy se příslušný služební funkcionář dověděl o výsledku tohoto šetření, a dopustil-li se policista

kázeňského přestupku v cizině, dnem následujícím po dni návratu policisty z ciziny. Za kázeňský přestupek lze uložit kázeňský trest do jednoho roku ode dne jeho spáchání.

(2) Za jednání mající znaky přestupku lze uložit kázeňský trest do jednoho roku ode dne jeho spáchání.

§ 37

(1) Kázeňský trest nelze uložit, byl-li policista za týž skutek již pravomocně odsouzen soudem; byl-li kázeňský trest uložen dříve, zruší se s účinností ode dne uložení.

(2) Kázeňský trest nelze uložit, popřípadě vykonat, byl-li kázeňský trest prominut nebo vztahuje-li se na přestupek amnestie.

(3) Kázeňské tresty promíjí ministr.

§ 38

Zahlázení kázeňského trestu

(1) Nedopustil-li se policista během jednoho roku od pravomocného uložení kázeňského trestu dalšího kázeňského přestupku, kázeňský trest se zahlašuje a policista se posuzuje, jako by mu kázeňský trest nebyl uložen. Jestliže kázeňský trest zákazu činnosti neskončil v této době, zahlašuje se jeho vykonáním.

(2) Služební funkcionář může i před uplynutím doby uvedené v odstavci 1 rozhodnout o zahlázení kázeňského trestu, jestliže policista výkonem služby a chováním prokázal, že si toho zaslouhuje a jestliže byl kázeňský trest vykonán, bylo upuštěno od výkonu jeho zbytku nebo byl prominut.

§ 39

Použití zvláštních předpisů

(1) Při projednávání jednání, které má znaky přestupku, se postupuje podle zvláštního předpisu,³⁾ jde-li o

- a) rozhodování, zda jednání policisty má všechny znaky přestupku potřebné k určení viny,
- b) rozhodování o propadnutí věci, zákazu činnosti a upuštění od výkonu jeho zbytku,
- c) ukládání ochranného opatření zabrání věci,
- d) posuzování, zda byla zmeškána lhůta k podání podnětu,
- e) určování osoby blízké,
- f) společné řízení,
- g) odložení věci,
- h) zastavení řízení.

(2) Jestliže se policistovi ukládá za jednání mající znaky přestupku kázeňský trest snížení funkčního platu, nesmí jeho úhrnná výše překročit horní hranici pokuty, která je za toto jednání stanovena zvláštním předpisem.

HLAVA TŘETÍ
DOBA SLUŽBY, DOBA ODPOČINKU A SLUŽEBNÍ VOLNO

§ 40

Základní doba služby v týdnu

(1) Délka základní doby služby v týdnu se řídí obecně závaznými právními předpisy platnými pro pracovníky v pracovním poměru.

(2) Služební funkcionář může stanovit policistovi kratší dobu služby v týdnu nebo ji jinak vhodně upravit, jestliže o to policista požádá ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů a nebrání-li tomu důležitý zájem služby.

§ 41

Rozvržení základní doby služby v týdnu

(1) Základní doba služby v týdnu se rozvrhuje zpravidla na pět dnů služby tak, aby dny nepřetržitého odpočinku v týdnu připadaly pokud možno na sobotu a neděli. Pokud to povaha služby vyžaduje, může být služba rozvržena nerovnoměrně; průměrná doba služby v týdnu nesmí přitom v určitém období, zpravidla čtyřtýdenním, přesahovat hranici stanovenou pro délku základní doby služby v týdnu.

(2) O rozvržení základní doby služby v týdnu rozhoduje příslušný služební funkcionář, stanoví též začátek a konec doby služby v jednotlivých dnech; doba nepřetržité služby může přitom činit nejvýše 24 hodin.

(3) Ministerstvo může stanovit obecně závazným právním předpisem podmínky, za nichž může být základní doba služby v týdnu rozvržena jinak, než podle předchozích odstavců; vždy však musí být nejdéle za dvouměsíční období dodržena průměrná doba služby v týdnu podle odstavce 1.

§ 42

Nepřetržitý odpočinek mezi dvěma službami a v týdnu

Základní doba služby v týdnu se rozvrhuje tak, aby policista měl mezi koncem jedné služby a počátkem následující služby nepřetržitý odpočinek v trvání nejméně 12 hodin a jednou v týdnu nepřetržitý odpočinek v trvání nejméně 36 hodin.

§ 43

Přestávky ve službě

(1) Policista má nejdéle po každých pěti hodinách nepřetržitého výkonu služby nárok na přestávku na jídlo a oddech v trvání nejméně 30 minut. Jde-li o službu, jejíž výkon nemůže být přerušen, musí být policistovi i bez přerušení výkonu služby zajištěna přiměřená doba pro jídlo a oddech.

(2) Ministerstvo stanoví obecně závazným právním předpisem, v jakém rozsahu se přestávky na jídlo a oddech započítávají do základní doby služby v týdnu.

§ 44

Služba konaná nad základní dobu služby v týdnu

(1) Vyžaduje-li to důležitý zájem služby, je policista povinen konat službu nad základní dobu služby v týdnu.

(2) Koná-li policista službu nad základní dobu služby v týdnu v noci nebo v den nepřetržitého odpočinku v týdnu nebo ve svátek, náleží mu náhradní volno. Náhradní volno musí být poskytnuto do tří měsíců, a není-li to možné z důvodu důležitého zájmu služby, poskytne se policistovi místo každé hodiny náhradního volna odměna ve výši odpovídající jeho průměrnému hodinovému příjmu.

(3) Koná-li policista službu přímé bezpečnostní povahy nad základní dobu služby v týdnu, náleží mu za každou hodinu výkonu této služby hodina náhradního volna; náhradní volno musí být poskytnuto do jednoho měsíce, a není-li to možné z důvodu důležitého zájmu služby, poskytne se policistovi za každou hodinu výkonu této služby odměna ve výši odpovídající jeho průměrnému hodinovému služebnímu příjmu. Za tuto službu v noci nebo v den nepřetržitého odpočinku v týdnu nebo ve svátek se odměna zvyšuje o 33 %.

(4) Při službě konané nad základní dobu služby v týdnu lze v mimořádných případech nepřetržitý odpočinek mezi dvěma službami zkrátit až na šest hodin; nepřetržitý odpočinek v týdnu však musí vždy činit nejméně 24 hodin.

(5) Nocí se rozumí doba od 22 hodin do 6 hodin.

§ 45

Služební pohotovost

(1) Policistovi lze v důležitém zájmu služby nařídit služební pohotovost.

(2) Za každou hodinu služební pohotovosti náleží policistovi zvláštní odměna.

(3) Ministerstvo stanoví obecně závazným právním předpisem podrobnosti o nařizování služební pohotovosti a o výši zvláštní odměny.

Dovolená

§ 46

Vznik nároku na dovolenou za kalendářní rok

(1) Policista má nárok na dovolenou za kalendářní rok, jestliže v něm vykonával službu alespoň 60 dní.

(2) Za kalendářní rok, v němž vznikl nebo skončil služební poměr, náleží policistovi poměrná část dovolené.

(3) Ministerstvo stanoví obecně závazným právním předpisem, které doby se posuzují jako doba výkonu služby.

§ 47

Délka dovolené

(1) Základní výměra dovolené činí 37 kalendářních dnů.

(2) Poměrná část dovolené se určí tak, že za každý kalendářní měsíc trvání služebního poměru v kalendářním roce náleží jedna dvanáctina dovolené. Vznikne-li služební poměr nejpozději 15. den v měsíci, náleží policistovi poměrná část dovolené i za tento kalendářní měsíc; za kalendářní měsíc, v němž služební poměr skončil, náleží policistovi poměrná část dovolené, jen jestliže v tomto měsíci trval služební poměr déle než 15 dnů.

Nástup, čerpání a přerušení dovolené**§ 48**

(1) Dovolená se čerpá zpravidla vcelku; poskytuje-li se v částech, musí alespoň jedna část činit nejméně 14 kalendářních dnů, pokud se služební funkcionář s policistou nedohodne jinak.

(2) Dovolenu lze policistovi poskytnout ještě před splněním podmínky stanovené v § 46 odst. 1. Jestliže však policista do konce kalendářního roku tuto podmínku nesplní, je povinen vrátit služební příjem, který mu byl vyplacen za dobu dovolené, na kterou mu nevznikl nárok.

(3) Nástup dovolené určuje služební funkcionář, a to s přihlédnutím k zájmům služby i k oprávněným požadavkům policisty. Den nástupu dovolené musí být policistovi oznámen nejméně 15 dnů předem; tato lhůta může být zkrácena, jestliže s tím policista souhlasí.

(4) Nástup dovolené je nutno určit tak, aby ji policista mohl vyčerpat do konce kalendářního roku. Jestliže policista ze služebních důvodů nebo pro důležité osobní překážky ve službě nemohl dovolenu v kalendářním roce vyčerpat, je příslušný služební funkcionář povinen poskytnout mu ji tak, aby ji vyčerpal nejpozději do konce příštího kalendářního roku. Služební funkcionář je však povinen určit policistovi čerpání alespoň 14 dnů v kalendářním roce, pokud mu na ně vznikl nárok.

(5) Služební funkcionář nesmí určit čerpání dovolené na dobu, kdy je policista uznán neschopným ke službě pro nemoc nebo úraz, ani na dobu, po kterou je policistka na mateřské dovolené. Na dobu, kdy policista nemůže pro důležité osobní překážky konat službu, může služební funkcionář určit policistovi čerpání dovolené jen na jeho žádost.

(6) Čerpá-li dovolenu policista s dobou služby rozvrženou nerovnoměrně, přísluší mu tolik pracovních dnů dovolené, kolik jich na dobu jeho dovolené připadá v celoročním průměru.

(7) Vyžaduje-li to zájem služby, může služební funkcionář změnit policistovi původně určený nástup dovolené nebo ho odvolat z dovolené; policie je povinna nahradit policistovi újmu, kterou bez svého zavinění utrpěl v souvislosti se změnou původně určeného nástupu dovolené nebo v souvislosti s odvoláním z dovolené.

§ 49

(1) Je-li policista v době dovolené uznán neschopným služby pro nemoc nebo úraz nebo ošetřuje-li nemocného člena rodiny, dovolená se mu přerušuje. Dovolená se přerušuje také nástupem mateřské dovolené.

(2) Případne-li v době dovolené policisty svátek na den, který je jinak jeho obvyklým dnem služby, nezapočítává se do dovolené.

Služební příjem za dobu dovolené**§ 50**

(1) Policista má za dobu dovolené nárok na služební příjem. Na žádost policisty mu musí být služební příjem, splatný během dovolené, vyplacen již před nástupem dovolené.

(2) Policistovi náleží za nevyčerpanou dovolenu nebo za její poměrnou část náhrada ve výši služebního příjmu odpovídajícího době nevyčerpané základní výměry dovolené, pokud dovolenu nebo její poměrnou část nemohl vyčerpat ani do konce následujícího kalendářního roku.

§ 51

Pokud služební poměr policisty skončil po vyčerpání dovolené nebo její části, je policista povinen vrátit služební příjem vyplacený mu za dovolenou nebo její část, na níž mu nevznikl nárok, jen skončil-li služební poměr uvolněním podle § 105 nebo propuštěním podle § 106 odst. 1 písm. d) a e) anebo ztrátou hodnosti.

§ 52

Dodatková dovolená

(1) Policista, který vykonává po celý kalendářní rok zdraví škodlivou nebo zvlášť obtížnou službu, má nárok též na dodatkovou dovolenou v délce sedmi kalendářních dnů. Vykonává-li policista tuto službu jen po část kalendářního roku, náleží mu poměrná část dodatkové dovolené.

(2) Za dodatkovou dovolenou nelze poskytnout náhradu podle § 50 odst. 2; tato dovolená musí být vždy vyčerpána, a to přednostně. To neplatí v případě, kdy dodatková dovolená nemohla být vyčerpána z důvodu neschopnosti policisty ke službě pro nemoc nebo úraz.

(3) Ministerstvo stanoví obecně závazným právním předpisem, která služba je zdraví škodlivá nebo zvlášť obtížná.

Služební volno

§ 53

(1) Jestliže policista nemůže pro překážky z důvodu obecného zájmu nebo pro důležité osobní překážky konat službu, má nárok na udělení služebního volna.

(2) Policista, kterému bylo poskytnuto služební volno pro překážky z důvodu obecného zájmu má nárok na služební příjem, pokud mu nebyla poskytnuta odměna nebo vyplacena náhrada služebního příjmu podle zvláštních předpisů.

(3) Policistovi, který byl vyslán k dennímu studiu kratšímu 12 měsíců, náleží studijní volno.

(4) Ministerstvo stanoví obecně závazným právním předpisem, ve kterých případech a v jakém rozsahu se poskytuje služební volno pro překážky z důvodu obecného zájmu a pro důležité osobní překážky, v jakém rozsahu se poskytuje studijní volno a v jakém rozsahu náleží služební příjem po dobu služebního a studijního volna.

§ 54

(1) Policistovi se poskytne služební volno bez nároku na služební příjem po dobu, po kterou se mu poskytuje peněžitá pomoc podle předpisů o nemocenském pojištění nebo příspěvek podle zákona o rodičovském příspěvku.

(2) Policistovi může být poskytnuto služební volno bez nároku na služební příjem, jestliže o to požádá.

HLAVA ČTVRTÁ
NÁLEŽITOSTI POLICISTŮ, NÁHRADY SLUŽEBNÍCH VÝDAJŮ A VÝPOMOC

§ 55
Náležitosti

(1) Policista má nárok na tyto náležitosti

- a) služební příjem, který tvoří funkční plat, hodnostní plat, přídavek za výsluhu let, příplatky a odměny,
- b) zvláštní jednorázové peněžní náležitosti spojené se vznikem služebního poměru nebo poskytované jako příspěvek věrnostní stabilizační povahy,
- c) naturální náležitosti potřebné pro výkon služby.

(2) Ministerstvo stanoví obecně závazným právním předpisem po projednání s ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky a ministerstvem financí České republiky podmínky nároku na jednotlivé druhy náležitostí, jejich výši, výplatní termíny a další podrobnosti.

§ 56
Splatnost služebního příjmu

(1) Služební příjem se vyplácí za kalendářní měsíc.

(2) Při skončení služebního poměru je služební příjem splatný v den skončení služebního poměru.

§ 57
Srážky ze služebního příjmu

(1) Srážky ze služebního příjmu lze provést jen na základě dohody o srážkách ze služebního příjmu a jiných příjmů policisty. Jinak lze ze služebního příjmu srazit jen

- a) daň ze mzdy,
- b) částky postižené výkonem rozhodnutí nařízeným služebním funkcionářem, soudem nebo orgány místní samosprávy nebo orgány místní státní správy,
- c) přeplatky na dávkách nemocenské péče, pokud je policista povinen je vrátit na základě vykonatelného rozhodnutí,
- d) neprávem přijaté částky dávek sociálního zabezpečení, pokud je policista povinen je vrátit na základě vykonatelného rozhodnutí,
- e) nevyúčtovanou zálohu na náhradu cestovních, stěhovacích a jiných výdajů,
- f) služební příjem vyplacený za dovolenou nebo její část, pokud je policista povinen jej vrátit,
- g) částku rodičovského příspěvku a ostatních dávek poskytovaných státem, které je policista povinen vrátit na základě vykonatelného rozhodnutí.

(2) Pořadí srážek ze služebního příjmu se řídí právními předpisy platnými pro pracovníky v pracovním poměru.⁴⁾

§ 58**Náhrady výdajů poskytovaných v souvislosti s výkonem služby**

(1) Policistovi náleží náhrada cestovních, stěhovacích a jiných výdajů, které mu vzniknou při plnění služebních povinností; rovněž mu náleží náhrada za používání vlastních předmětů potřebných pro výkon služby, jestliže jich používá se souhlasem služebního funkcionáře.

(2) Ministerstvo stanoví po projednání s ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky a ministerstvem financí České republiky obecně závazným právním předpisem výši náhrad podle odstavce 1 a podrobnosti o jejich poskytování.

§ 59**Jednorázová peněžní výpomoc**

V mimořádných zvlášť odůvodněných případech může být policistovi, který se bez svého zavinění dostal do tíživé sociální situace, poskytnuta jednorázová návratná peněžní výpomoc. O přiznání jednorázové návratné peněžní výpomoci a o její výši rozhoduje ministr.

HLAVA PÁTÁ**BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI VÝKONU SLUŽBY****§ 60****Povinnosti služebního funkcionáře**

(1) Péči o bezpečnost a ochranu zdraví policistů při výkonu služby zajišťuje služební funkcionář.

(2) Služební funkcionář je zejména povinen

- a) dbát při tvorbě předpisů požadavků bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby,
- b) zabezpečovat a kontrolovat dodržování předpisů, rozkazů a pokynů vydaných k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby,
- c) zjišťovat příčiny služebních úrazů a nemocí z povolání a soustavně vytvářet podmínky pro předcházení služebním úrazům a nemocem z povolání, jakož i dalším onemocněním vznikajícím vlivem prostředí, v němž policista vykonává službu.

(3) Ministerstvo vydá obecně závazný právní předpis k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby.

§ 61**Povinnosti policisty**

Policista je zejména povinen

- a) používat při výkonu služby předepsaných ochranných zařízení a osobních ochranných prostředků a pomůcek,
- b) účastnit se školení a výcviku prováděného v zájmu zvýšení bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby a podrobit se stanoveným zkouškám a lékařským prohlídkám,
- c) neprodleně oznamovat nadřízenému nedostatky a závady, které by mohly ohrozit bezpečnost a zdraví policistů při výkonu služby.

§ 62**Státní odborný dozor**

Státní odborný dozor nad bezpečností a ochranou zdraví při výkonu služby upravují zvláštní předpisy.⁵⁾

HLAVA ŠESTÁ**PÉČE O POLICISTY****§ 63****Podmínky pro výkon služby**

(1) Policie vytváří policistům podmínky pro řádný, hospodárný a pokud možno bezpečný výkon služby.

(2) Policie je zejména povinna

- a) zajišťovat pro policisty zdravotnickou péči,
- b) zřizovat, udržovat a zlepšovat sociální zařízení,
- c) pečovat o vzhled a úpravu pracoviště,
- d) vytvářet příznivé podmínky pro závodní stravování,
- e) zajišťovat ubytování policistů,
- f) vytvářet podmínky pro uspokojování kulturních, rekreačních a tělovýchovných potřeb a zájmů policistů,
- g) vytvářet podmínky pro soustavné vzdělávání policistů.

(3) Policie může pro plnění povinnosti podle odstavce 2 písm. a) zřizovat a udržovat zdravotnická zařízení, včetně zařízení lázeňských.

§ 64**Dohoda o rozšíření nebo zvýšení vzdělání**

(1) Policie může s policistou uzavřít dohodu, kterou se policie zavazuje umožnit policistovi rozšíření nebo zvýšení vzdělání a policista se zavazuje setrvat po skončení studia po určitou dobu ve služebním poměru nebo uhradit policii náklady spojené s rozšířením nebo zvýšením vzdělání nebo jejich část. Policie se může s policistou též dohodnout, že policista uhradí policii náklady vynaložené na rozšíření nebo zvýšení jeho vzdělání, jestliže jeho služební poměr skončí ztrátou hodnosti anebo propuštěním podle § 106 odst. 1 písm. c), d) nebo e) před dokončením studia k rozšíření nebo zvýšení vzdělání.

(2) Dohoda podle odstavce 1 musí být uzavřena písemně a musí obsahovat

- a) stupeň vzdělání a formu studia,
- b) obor studia,
- c) dobu, po kterou se policista zavazuje setrvat po skončení studia ve služebním poměru, a
- d) celkovou částku, kterou je policista povinen uhradit, jestliže nesplní svůj závazek, jinak je neplatná.

(3) Povinnost úhrady nákladů se poměrně sníží, nesplní-li policista svůj závazek jen zčásti.

(4) Povinnost úhrady nákladů zaniká, jestliže služební poměr skončil propuštěním z některého z důvodů uvedených v § 106 odst. 1 písm. a) a b).

(5) Ministerstvo stanoví obecně závazným právním předpisem podrobnosti o sjednávání dohod o rozšíření nebo zvýšení vzdělání; stanoví též rozsah nákladů a výši úhrady, které lze na policistovi požadovat, a může stanovit, ve kterých případech a v jakém rozsahu lze policistovi úhradu nákladů prominout.

§ 65

Uložení svršků a jiných osobních předmětů

Policie je povinna zabezpečit úschovu svršků a jiných osobních předmětů, které policisté obvykle nosí do služby.

§ 66

Preventivní rehabilitace

(1) Vymezenému okruhu policistů se poskytuje k upevnění jejich tělesného a duševního zdraví preventivní rehabilitace v délce 14 kalendářních dnů v roce.

(2) Policistům lze poskytnout na základě lékařského doporučení preventivní rehabilitaci v délce 14 dnů v kalendářním roce formou lázeňské léčby spojené s částí dovolené.

(3) Ministerstvo stanoví obecně závazným právním předpisem okruh policistů, kterým se poskytuje preventivní rehabilitace, podmínky pro poskytování preventivní rehabilitace a způsob jejího provádění.

§ 67

Péče o policisty se změněnou schopností k výkonu služby

Jestliže schopnost policisty k výkonu služby je ze zdravotních důvodů dlouhodobě změněna, stanoví mu příslušná lékařská komise zdravotní klasifikaci a potřebné omezení pro výkon služby.

Zvláštní podmínky pro výkon služby policistek

§ 68

(1) Policistka nesmí být ustanovena do funkce ani zařazována do služeb, jejichž výkon je pro ni fyzicky nepřiměřený, škodí jejímu organismu nebo ohrožuje její mateřské poslání.

(2) Těhotná policistka nesmí být rovněž ustanovena do funkce ani zařazována do služeb, jejichž výkon podle lékařského posudku ohrožuje její těhotenství; to platí obdobně o matce do konce devátého měsíce po porodu.

(3) Ministerstvo stanoví obecně závazným právním předpisem po projednání s ministerstvem zdravotnictví České republiky funkce a služby zakázané všem policistkám, těhotným policistkám a matkám do konce devátého měsíce po porodu.

§ 69

Těhotná policistka a policistka pečující o dítě mladší než tři roky nesmí být zařazována do nočních služeb, do služeb konaných nad základní dobu služby v týdnu a do služební pohotovosti. Do služební pohotovosti může být zařazována policistka, která pečuje o dítě mladší 15 let, jen se svým souhlasem.

§ 70

(1) Vykonáva-li těhotná policistka funkci, jejíž výkon je těhotné policistce zakázán nebo podle lékařského posudku ohrožuje její těhotenství, je služební funkcionář povinen převést ji dočasně na funkci, která je pro ni vhodná. To platí obdobně o matce do konce devátého měsíce po porodu.

(2) Dosahuje-li policistka ve funkci, na kterou byla převedena, bez svého zavinění nižšího služebního příjmu, poskytuje se jí na vyrovnání tohoto rozdílu vyrovnávací příspěvek podle předpisů o nemocenském pojištění.⁶⁾

§ 71

Těhotná policistka a policistka pečující o dítě mladší než jeden rok nesmí být vyslána na služební cestu; přeložena do jiného místa služebního působiště může být jen se svým souhlasem. Policistka pečující o dítě mladší než 15 let může být vyslána na služební cestu mimo obvod služebního působiště nebo přeložena do jiného místa služebního působiště jen se svým souhlasem.

§ 72

(1) Služební funkcionář je povinen při zařazování do služby přihlížet též k potřebám policistek pečujících o děti mladší 15 let.

(2) Služební funkcionář stanoví policistce pečující o dítě mladší než 15 let nebo těhotné policistce na její žádost kratší dobu služby nebo ji jinak vhodně upraví, nebrání-li tomu důležitý zájem služby.

§ 73

(1) Nárok policistek na mateřskou dovolenou a na přestávky ke kojení se řídí předpisy platnými pro pracovnice v pracovním poměru.⁷⁾

(2) Požádá-li policistka služebního funkcionáře o poskytnutí dovolené tak, aby navazovala bezprostředně na skončení mateřské dovolené, je tento povinen její žádosti vyhovět.

§ 74

Ustanovení § 69, 71 a 72 se vztahují také na osamělého policistu trvale pečujícího o dítě mladší 15 let.

HLAVA SEDMÁ NÁHRADA ŠKODY

Oddíl první Odpovědnost policisty za škodu

§ 75 Obecná odpovědnost

(1) Policista odpovídá policii za škodu, kterou jí způsobil zaviněným porušením svých povinností při plnění služebních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. Policista, který byl povolán k plnění úkolů ministerstva,⁸⁾ odpovídá za takovou škodu ministerstvu; ustanovení oddílu prvního hlavy sedmé se použijí obdobně.

(2) Byla-li škoda způsobena také porušením povinnosti ze strany policie, odpovědnost policisty se poměrně omezí.

(3) Zavinění policisty prokazuje služební funkcionář s výjimkou případů uvedených v § 77 a 79.

§ 76

Odpovědnost za nesplnění povinnosti k odvrácení škody

Na policistovi, který vědomě nezakročil proti hrozící škodě nebo neohlásil hrozící škodu, může služební funkcionář požadovat, aby přispěl k úhradě škody, která byla způsobena policií, a to v rozsahu přiměřeném okolnostem případu, pokud ji není možno uhradit jinak. Přitom se přihlédne zejména k tomu, co bránilo splnění povinnosti, k výši a povaze škody. Výše náhrady škody nesmí však přesáhnout částku rovnající se trojnásobku jeho průměrného hrubého měsíčního služebního příjmu.

Odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách, které je policista povinen vyúčtovat

§ 77

(1) Převzal-li policista na základě dohody o hmotné odpovědnosti odpovědnost za hodnoty svěřené k vyúčtování (hotovosti, ceniny, materiálové zásoby, zboží a jiné hodnoty), odpovídá za vzniklý schodek. V dohodě může být s policistou současně ujednáno, že bude-li vykonávat službu s více policisty, kteří uzavřeli dohodu o hmotné odpovědnosti, odpovídá s nimi za schodek společně.

(2) Dohoda o hmotné odpovědnosti musí být uzavřena písemně, jinak je neplatná.

(3) Policista se zproští odpovědnosti zcela, popřípadě zčásti, prokáže-li, že schodek vznikl zcela nebo zčásti bez jeho zavinění.

(4) Ministerstvo stanoví obecně závazným právním předpisem funkce, pro jejichž výkon je uzavření dohody o hmotné odpovědnosti nezbytné.

§ 78

(1) Policista, který uzavřel dohodu o hmotné odpovědnosti, může od ní odstoupit, je-li převáděn na jinou funkci nebo pokud policie v přiměřené době, nejdéle však v době do jednoho měsíce od obdržení jeho písemného upozornění neodstraní závady v podmínkách výkonu služby, které brání řádnému hospodaření se svěřenými hodnotami. Při společné hmotné odpovědnosti může policista od dohody odstoupit, jestliže na pracoviště je zařazen jiný policista nebo ustanoven jiný vedoucí pracoviště nebo jeho zástupce. Odstoupení musí být oznámeno služebnímu funkcionáři písemně.

(2) Dohoda o hmotné odpovědnosti zaniká dnem skončení služebního poměru nebo dnem odstoupení od této dohody.

§ 79

Odpovědnost za ztrátu svěřených předmětů

Policista odpovídá za ztrátu součástí výstroje, výzbroje, nástrojů a jiných předmětů, které mu byly svěřeny na písemné potvrzení. Této odpovědnosti se zproští, prokáže-li, že ztrátu nezavinil.

Společná ustanovení o odpovědnosti policisty za škodu

§ 80

O náhradě škody rozhoduje služební funkcionář, nedojde-li k dohodě o náhradě škody.

§ 81

Policista neodpovídá za škodu,

- a) která vyplývá z rizika řádného výkonu služby,
- b) kterou způsobil při odvracení nebezpečí hrozícího životu nebo zdraví nebo škody hrozící majetku, jestliže tento stav sám úmyslně nevyvolal a počínal si přitom způsobem přiměřeným okolnostem,
- c) kterou způsobil ve stavu, kdy bez vlastního zavinění nebyl schopen ovládnout své jednání nebo posoudit jeho následky.

Rozsah náhrady škody**§ 82**

(1) Policista, který odpovídá za škodu, je povinen nahradit skutečnou škodu, a to v penězích, jestliže ji neodčiní uvedením do předešlého stavu.

(2) Výše náhrady škody způsobené z nedbalosti nesmí přesáhnout u jednotlivého policisty trojnásobek jeho průměrného hrubého měsíčního služebního příjmu. Toto omezení neplatí, byla-li škoda způsobena

- a) na svěřených hodnotách, které je policista povinen vyúčtovat, nebo ztrátou svěřených předmětů,
- b) v opilosti, kterou si policista přivodil, nebo v důsledku toho, že zneužil jiné návykové látky.⁹⁾

(3) Byla-li škoda způsobena také policií, je policista povinen hradit poměrnou část škody podle míry svého zavinění.

(4) Odpovídá-li za škodu několik policistů, je každý z nich povinen hradit poměrnou část škody podle míry svého zavinění; způsobil-li některý z nich škodu úmyslně, odpovídá za škodu úmyslně způsobenou.

§ 83

(1) Při společné odpovědnosti za schodek se jednotlivým policistům určí podíl náhrady podle poměru jejich dosažených hrubých služebních příjmů, přičemž služební příjem vedoucího pracoviště a jeho zástupce se započítává ve dvojnásobné výši.

(2) Zjistí-li se, že schodek nebo jeho část byla zaviněna některým ze společně odpovědných policistů, hradí schodek tento policista podle míry svého zavinění. Zbývajících část schodku hradí všichni společně odpovědní policisté podíly určenými podle předchozího odstavce.

§ 84

Při určení výše škody na věci se vychází z její ceny v době poškození nebo ztráty.

§ 85

(1) Byla-li škoda způsobena z nedbalosti, lze určit výši náhrady škody nižší částkou, než je skutečná škoda, popřípadě než je trojnásobek průměrného hrubého měsíčního služebního příjmu. Jde-li o škodu způsobenou v opilosti nebo v důsledku zneužití jiných návykových látek nebo o škodu na svěřených hodnotách, které je policista povinen vyúčtovat, anebo škodu způsobenou ztrátou svěřených předmětů, může náhradu škody nižší částkou určit pouze odvolací orgán nebo, jde-li o škodu způsobenou trestným činem, soud.

(2) Byla-li škoda způsobena z nedbalosti policistou při dopravní nehodě, lze ve zvlášť odůvodněných případech od vymáhání náhrady škody zcela upustit, došlo-li k dopravní nehodě při bezpečnostní akci nebo bezprostředně po ní, při ztížených podmínkách, dále jde-li o první zavinění policisty nebo o nehodu způsobenou v důsledku jeho malé zkušenosti anebo došlo-li při dopravní nehodě k vážnému poškození jeho zdraví.

(3) Při určování výše náhrady škody podle odstavce 1 se přihlíží zejména k plnění služebních povinností policistou, ke společenskému významu škody, k výši a povaze škody a k tomu, jak k ní došlo.

(4) Náhradu škody nelze snížit, byla-li škoda způsobena úmyslně.

§ 86

(1) Výši náhrady škody určuje služební funkcionář po projednání s policistou tak, aby dohoda o náhradě škody mohla být uzavřena, popřípadě rozhodnutí o náhradě škody bylo policistovi oznámeno zpravidla do jednoho měsíce ode dne, kdy bylo zjištěno, že škoda vznikla a že za ni policista odpovídá. Dohoda o náhradě škody musí být uzavřena písemně, jinak je neplatná.

(2) Byla-li škoda způsobena trestným činem a policista není ochoten ji uhradit ve výši určené služebním funkcionářem, rozhodne služební funkcionář o povinnosti policisty uhradit škodu, jen jestliže o ní nerozhodl soud.

(3) Jestliže policista uhradil alespoň dvě třetiny určené náhrady škody a dosahuje-li mimořádných výsledků při plnění služebních povinností, může služební funkcionář, oprávněný rozhodnout o náhradě škody, upustit od vymáhání zbylé částky náhrady škody. Toto ustanovení se nevztahuje na škody, které policista způsobil úmyslně, v opilosti nebo v důsledku zneužití jiných návykových látek, na svěřených hodnotách, které je povinen vyúčtovat nebo ztrátou svěřených předmětů.

Oddíl druhý

Odpovědnost policie za škodu

§ 87

Obecná odpovědnost

(1) Byla-li policistovi způsobena při výkonu služby nebo v přímé souvislosti s ním škoda porušením právní povinnosti, odpovídá mu za ni policie. Policistovi, který byl povolán k plnění úkolů ministerstva, odpovídá za škodu ministerstvo; ustanovení oddílu druhého, hlavy sedmé se použijí obdobně.

(2) Policie odpovídá policistovi též za škodu, kterou mu způsobila porušením právní povinnosti v rámci plnění služebních úkolů služebními funkcionáři.

Odpovědnost za škodu při služebních úrazech a nemocech z povolání

§ 88

(1) Došlo-li při výkonu služby nebo v přímé souvislosti s ním k poškození policisty na zdraví nebo k jeho smrti úrazem (dále jen „služební úraz“), odpovídá za škodu tím vzniklou policie. Služebním úrazem není úraz, který se policistovi přihodil na cestě do služby a zpět, pokud nebyl mimořádně povolán na pracoviště (shromaždiště) služebním funkcionářem.

(2) Jako služební úraz se posuzuje též úraz, který policista utrpěl pro výkon služby.

(3) Za škodu způsobenou policistovi nemocí z povolání odpovídá policie, konal-li u ní policista službu naposledy před jejím zjištěním za podmínek, z nichž vzniká nemoc z povolání, kterou byl postižen. Nemocemi z povolání jsou nemoci uvedené v předpisech o sociálním zabezpečení (seznam nemocí z povolání), jestliže vznikly za podmínek tam uvedených.

(4) Jako nemoc z povolání se odškodňuje i nemoc vzniklá před jejím zařazením do seznamu nemocí z povolání, a to od jejího zařazení do seznamu a za dobu nejvýše tří let před jejím zařazením do seznamu.

§ 89

(1) Policie se zproští odpovědnosti zcela, prokáže-li, že

- a) škoda byla způsobena tím, že postižený policista svým zaviněním porušil právní nebo ostatní předpisy nebo rozkazy či pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby, ačkoli s nimi byl řádně seznámen a jejich znalost a dodržování byly soustavně vyžadovány a kontrolovány, nebo
- b) škodu si přivodil postižený policista v důsledku své opilosti nebo v důsledku zneužití jiných návykových látek a policie nemohla škodě zabránit, a že tyto skutečnosti byly jedinou příčinou škody.

(2) Policie se zproští odpovědnosti zčásti, prokáže-li, že

- a) postižený policista porušil svým zaviněním právní nebo ostatní předpisy nebo rozkazy či pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby, ačkoli s nimi byl řádně seznámen, a že toto porušení bylo jednou z příčin škody,
- b) jednou z příčin škody byla opilost postiženého policisty nebo zneužití jiných návykových látek postiženým policistou.

(3) Zproští-li se policie odpovědnosti zčásti, určí se část škody, kterou nese policista, podle míry jeho zavinění.

§ 90

Policie se nemůže zprostit odpovědnosti, utrpěl-li policista služební úraz

- a) při služebním zákroku nebo
- b) při odvracení nebezpečí hrozícího životu nebo zdraví nebo škody hrozící majetku, pokud policista tento stav sám úmyslně nevyvolal.

§ 91

Policistovi, který utrpěl služební úraz, nebo u něhož byla zjištěna nemoc z povolání, je policie povinna v rozsahu, ve kterém odpovídá za škodu, poskytnout

- a) náhradu za ztrátu na služebním příjmu,
- b) náhradu za bolest a ztížení společenského uplatnění,
- c) náhradu za účelně vynaložené náklady spojené s léčením,
- d) náhradu věcné škody,
- e) jednorázové mimořádné odškodnění.

§ 92

(1) Náhrada za ztrátu na služebním příjmu po dobu neschopnosti policisty ke službě se poskytuje v takové výši, aby spolu se služebním příjmem v nemoci nebo nemocenským se rovnala

jeho průměrnému čistému služebnímu příjmu před vznikem škody způsobené služebním úrazem nebo nemocí z povolání.

(2) Náhrada za ztrátu na služebním příjmu po skončení neschopnosti policisty ke službě nebo při uznání plné nebo částečné invalidity se poskytuje v takové výši, aby spolu s čistým služebním příjmem (výdělkem) oprávněného po služebním úrazu nebo po zjištění nemoci z povolání s případným invalidním nebo částečným invalidním důchodem poskytovaným z téhož důvodu se rovnala jeho průměrnému čistému služebnímu příjmu před vznikem škody způsobené služebním úrazem nebo nemocí z povolání. Přitom se nepřihlíží ke zvýšení invalidního důchodu pro bezmocnost ani ke změně výše a ke zvýšení již přiznaných důchodů podle předpisů o sociálním zabezpečení. Tato náhrada náleží policistovi nejdéle do konce kalendářního měsíce, ve kterém dovrší 65 let věku.

(3) Náhrada za bolest a za ztížení společenského uplatnění se poskytuje jednorázově ve výši a za podmínek stanovených právními předpisy platnými pro pracovníky v pracovním poměru.¹⁰⁾

(4) Policistovi, jehož schopnost k výkonu služby byla změněna nebo který byl uznán invalidním v důsledku služebního úrazu, který mu byl způsoben trestným činem, při služebním zákroku, při výkonu služby v leteckém provozu, při plnění zvláštních úkolů uložených služebním funkcionářem, při práci s výbušninami, s chemickým, radioaktivním, vysoce virulentním nebo infekčním materiálem anebo za jiných obdobně nebezpečných podmínek, náleží jednorázové mimořádné odškodnění ve výši nejméně desetinásobku minimální mzdy stanovené zvláštním předpisem²⁾ a nejvýše padesátinásobku minimální mzdy stanovené zvláštním předpisem.³⁾ Jednorázové mimořádné odškodnění ve výši a za podmínek stanovených v první větě náleží též oprávněnému, jehož schopnost k výkonu služby byla změněna nebo který byl uznán invalidním v důsledku nemoci z povolání.

§ 93

Jestliže policista následkem služebního úrazu nebo nemoci z povolání zemřel, je policie povinna v rozsahu, ve kterém za škodu odpovídá, poskytnout

- a) náhradu účelně vynaložených nákladů spojených s léčením,
- b) náhradu přiměřených nákladů spojených s pohřbem,
- c) náhradu nákladů na výživu pozůstalých,
- d) jednorázové odškodnění pozůstalých,
- e) náhradu věcné škody.

§ 94

(1) Náklady spojené s léčením a náklady spojené s pohřbem se hradí tomu, kdo tyto náklady vynaložil. Od nákladů spojených s pohřbem se odečte pohřebné poskytnuté podle předpisů o nemocenském zabezpečení.

(2) Náhrada nákladů na výživu pozůstalých náleží pozůstalým, kterým zemřelý na výživu poskytoval nebo byl povinen poskytovat. Při výpočtu této náhrady se vychází z průměrného čistého služebního příjmu zemřelého. Náhrada nákladů náleží, pokud není uhrazena dávkami důchodového zabezpečení, poskytovanými z téhož důvodu.

(3) Jednorázové odškodnění pozůstalých náleží manželu a dítěti, které má nárok na sirotčí důchod. V odůvodněných případech lze jednorázové odškodnění pozůstalých přiznat též rodičům zemřelého policisty. Jednorázové odškodnění náleží ve výši dvojnásobku částky stanovené právními předpisy platnými pro pracovníky v pracovním poměru.

(4) Náhrada věcné škody náleží dědicům policisty.

§ 95

(1) Policie může výjimečně, půjde-li o případ zvláštního zřetele hodný, poskytnout manželu, dítěti, které má nárok na sirotčí důchod, popřípadě rodičům zemřelého příspěvek ve výši jednorázového odškodnění pozůstalých, i když za poškození na zdraví zemřelého neodpovídá.

(2) Ministerstvo stanoví obecně závazným právním předpisem, které podmínky jsou obdobně nebezpečné (§ 92 odst. 4), upraví pravidla pro určování výše jednorázového mimořádného odškodnění a stanoví postup služebních funkcionářů při projednávání a určování náhrady škody a další podrobnosti o poskytování náhrad v souvislosti se služebními úrazy a nemocemi z povolání; může též stanovit potřebné odchylky pro poskytování náhrady za bolest, a v kterých případech lze poskytnout jednorázové odškodnění pozůstalých vyšší částkou.

§ 96

(1) Změní-li se podstatně poměry poškozeného, které byly rozhodující pro určení výše náhrady škody, může se poškozený i policie domáhat změny v úpravě svých práv, popřípadě povinností.

(2) Stanoví-li se právním předpisem vzhledem ke změnám, které nastaly ve vývoji mzdové úrovně, nové podmínky, výše a způsob náhrady za ztrátu na výdělku příslušející pracovníkům po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání, řídí se jím i podmínky, výše a způsob náhrady za ztrátu na služebním příjmu náležející policistům po skončení neschopnosti ke službě vzniklé služebním úrazem nebo nemocí z povolání.

§ 97

Odpovědnost za škodu na odložených věcech

(1) Policie odpovídá za škodu na věcech, které na jejich pracovištích policista odložil při výkonu služby nebo v přímé souvislosti s ním na určeném nebo obvyklém místě.

(2) Za věci, které policista obvykle do služby nenosí a které nebyly služebním funkcionářem převzaty do zvláštní úschovy, odpovídá policie jen do částky minimální mzdy stanovené zvláštním předpisem.²⁾ Jestliže škoda na těchto věcech byla způsobena jiným policistou nebo jestliže služební funkcionář tyto věci převzal do úschovy, hradí se škoda bez omezení.

(3) Nárok na náhradu škody zanikne, jestliže její vznik policista neohlásil služebnímu funkcionáři bez zbytečného odkladu, nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy se o škodě dověděl.

§ 98

Odpovědnost za škodu na věci

(1) Utrpěl-li policista škodu na věci v souvislosti s výkonem služby, odpovídá za ni policie.

(2) Policista, který při odvracení nebezpečí hrozícího životu nebo zdraví nebo škody hrozící majetku utrpěl škodu na věci, má nárok vůči policii na její náhradu, jakož i na náhradu účelně vynaložených nákladů spojených s jejím obstaráním, jestliže tento stav sám nevyvolal a počínal si přitom způsobem přiměřeným okolnostem.

Společná ustanovení o odpovědnosti policie za škodu

§ 99

(1) O náhradě škody rozhoduje služební funkcionář.

(2) Prokáže-li se, že škodu zavinil také poškozený policista, odpovědnost policie se poměrně omezí. Při odpovědnosti za škodu při služebních úrazech a nemocech z povolání se postupuje podle § 89 a 90.

(3) Ministerstvo stanoví obecně závazným právním předpisem postup služebních funkcionářů při určování odpovědnosti za škodu.

§ 100

Policie je povinna uhradit policistovi skutečnou škodu, a to v penězích, jestliže ji neodčiní uvedením do předešlého stavu. Jde-li o jinou škodu na zdraví než z důvodu služebního úrazu nebo nemoci z povolání, platí pro způsob a rozsah její náhrady ustanovení o služebních úrazech s tím omezením, že nenáleží jednorázové mimořádné odškodnění a jednorázové odškodnění pozůstalých.

§ 101

Při určení výše škody na věci se vychází z její ceny v době poškození nebo ztráty.

§ 102

(1) Jestliže policie poškozenému nahradila škodu, má nárok na náhradu vůči tomu, kdo poškozenému za takovou škodu odpovídá podle občanského zákoníku, a to v rozsahu odpovídajícímu míře této odpovědnosti vůči poškozenému, pokud nebylo předem dohodnuto jinak.

(2) Jde-li o náhradu škody při nemocech z povolání, má policie, která škodu uhradila, nárok na náhradu vůči všem zaměstnavatelům, u nichž postižený policista pracoval nebo konal službu za podmínek, při nichž vzniká nemoc z povolání, kterou byl postižen, a to v rozsahu odpovídajícímu době, po kterou pracoval nebo konal službu u těchto organizací za uvedených podmínek.

HLAVA OSMÁ

SKONČENÍ SLUŽEBNÍHO POMĚRU A NÁROKY S NÍM SOUVISÍCÍ

§ 103

Skončení služebního poměru

Služební poměr končí

- a) zrušením ve zkušební době,
- b) uvolněním,
- c) propuštěním,
- d) ztrátou hodnosti,
- e) uplynutím sjednané doby,
- f) úmrtím policisty.

§ 104

Zrušení služebního poměru ve zkušební době

Ve zkušební době může policie nebo policista zrušit služební poměr i bez uvedení důvodu. Služební poměr končí uplynutím pěti kalendářních dnů od doručení rozhodnutí služebního funkcionáře nebo písemného oznámení policisty, nejpozději však uplynutím zkušební doby.

§ 105

Uvolnění

(1) Policista musí být uvolněn ze služebního poměru, jestliže o to požádá. Žádost musí být písemná a doručena policii prokazatelným způsobem, jinak je neplatná.

(2) Služební poměr skončí uplynutím dvou kalendářních měsíců následujících po dni doručení žádosti o uvolnění, pokud se služební funkcionář a policista nedohodnou jinak.

Propuštění

§ 106

(1) Policista může být propuštěn ze služebního poměru, jestliže

- a) pro něj v důsledku snížení početních stavů policie, schváleného vládou České republiky, není zařazení,
- b) podle posudku lékařské komise dlouhodobě pozbyl ze zdravotních důvodů způsobilost vykonávat jakoukoliv funkci v policii,
- c) jestliže je podle závěrů služebního hodnocení nezpůsobilý vykonávat jakoukoli funkci v policii,
- d) porušil služební přísahu nebo služební povinnost zvlášť závažným způsobem,
- e) byl pravomocně odsouzen pro trestný čin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody.

(2) Policista může být též propuštěn, splňuje-li podmínky nároku na starobní důchod.

(3) O propuštění z důvodů uvedených v odstavci 1 písm. c), d) a e) může být rozhodnuto pouze do dvou měsíců ode dne, kdy služební funkcionář důvod propuštění zjistil, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy tento důvod vznikl; v těchto lhůtách musí být rozhodnutí policistovi též doručeno. Jde-li o propuštění z důvodu uvedeného v odstavci 1 písm. c), nezapočítává se do lhůty dvou měsíců doba, po kterou je policista uznán dočasně neschopným služby pro nemoc nebo úraz.

§ 107

(1) Policista bude propuštěn ze služebního poměru, porušil-li povinnost stanovenou zvláštním omezením (§ 152) nebo pozbyl-li státního občanství České a Slovenské Federativní Republiky anebo jestliže byl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin.

(2) O propuštění ze služebního poměru podle odstavce 1 musí být rozhodnuto do dvou měsíců ode dne, kdy služební funkcionář důvod propuštění zjistil; v této lhůtě musí být rozhodnutí policistovi též doručeno.

§ 108

(1) Rozhodnutí o propuštění musí být vyhotoveno písemně a musí v něm být uveden důvod propuštění se skutečnostmi jej zakládajícími, jinak je neplatné.

(2) Při propuštění končí služební poměr uplynutím dvou kalendářních měsíců následujících po dni doručení rozhodnutí o propuštění, pokud se služební funkcionář a policista nedohodnou na době kratší.

(3) Jestliže policista porušil služební přísahu nebo služební povinnost úmyslně zvlášť závažným způsobem nebo jestliže byl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, může být služební poměr ukončen dnem doručení rozhodnutí o propuštění.

(4) Při propuštění z důvodů uvedených v § 107 skončí služební poměr dnem doručení rozhodnutí o propuštění.

§ 109

Zákaz propuštění v ochranné době

(1) Policista nesmí být propuštěn ze služebního poměru v ochranné době, to je v době

- a) kdy byl uznán dočasně neschopným služby pro nemoc nebo úraz, pokud si tuto neschopnost úmyslně nevyvolal nebo nezpůsobil v opilosti nebo zneužitím jiné návykové látky,
- b) od podání návrhu na ústavní ošetřování nebo od povolení lázeňského léčení poskytovaného v době dočasné neschopnosti k výkonu služby až do jeho skončení; při onemocnění tuberkulózou nebo nemocí z povolání se tato doba prodlužuje o šest měsíců po propuštění z ústavního ošetřování, nebo
- c) kdy je policistka těhotná nebo kdy policistka nebo osamělý policista trvale pečuje o dítě mladší než tři roky.

(2) Zákaz propuštění se nevztahuje na propuštění z důvodů uvedených v § 106 odst. 1 písm. d) a e).

(3) Bylo-li rozhodnutí o propuštění doručeno policistovi před počátkem ochranné doby a služební poměr by měl skončit v této době, ochranná doba se do dvouměsíční lhůty uvedené v § 108 odst. 2 nezapočítává, ledaže policista prohlásí, že na prodloužení služebního poměru netrvá.

§ 110

Nároky po zrušení rozhodnutí o skončení služebního poměru

Dojde-li ke zrušení rozhodnutí o skončení služebního poměru, služební poměr trvá se všemi právy. Oznámí-li policista nejpozději před doručením rozhodnutí o zrušení, že nemá zájem na setrvání ve služebním poměru, platí, pokud se policista a služební funkcionář nedohodnou na době kratší, že jeho služební poměr skončí uvolněním ve lhůtě dvou kalendářních měsíců následujících po dni oznámení původního rozhodnutí o skončení služebního poměru.

§ 111

Ztráta hodnosti

Byl-li policistovi soudem uložen trest ztráty hodnosti, končí jeho služební poměr dnem, kdy rozsudek nabyl právní moci.

§ 112

Skončení služebního poměru policisty přijatého na dobu určitou

Byl-li policista přijat do služebního poměru na dobu určitou, končí jeho služební poměr uplynutím této doby. Pokračuje-li policista po uplynutí sjednané doby s vědomím služebního funkcionáře dále ve službě, platí, že se tento služební poměr změnil na služební poměr na dobu neurčitou, pokud se služební funkcionář nedohodne s policistou jinak.

§ 113

Potvrzení o zaměstnání a služební posudky

(1) Nejpozději v den skončení služebního poměru je služební funkcionář povinen policistovi vydat posudek o jeho služební činnosti.

(2) Jestliže služební funkcionář podává jinému zaměstnavateli posudek o služební činnosti policisty, musí policistu s jeho obsahem seznámit a vydat mu jeho opis. Jiné informace o policistovi je služební funkcionář oprávněn podávat pouze s jeho souhlasem, pokud obecně závazný právní předpis nestanoví jinak.

(3) Při skončení služebního poměru je služební funkcionář povinen vydat policistovi, popřípadě i zaměstnavateli na jeho žádost, potvrzení o zaměstnání a uvést v něm zejména dobu jeho trvání, skutečnosti rozhodné pro posouzení jeho nároku na dovolenou a závazky policisty vůči policii a zda, v jaké výši, v jakém pořadí a v čí prospěch jsou prováděny ze služebního příjmu policisty srážky, a skutečnosti rozhodné pro hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání poskytované podle zvláštních předpisů.¹¹⁾

§ 114

Odchodné

(1) Policistovi, jehož služební poměr skončil uvolněním nebo propuštěním podle § 106 odst. 1 písm. a), b), c) a odst. 2 náleží odchodné, jestliže jeho služební poměr trval alespoň šest let. Základní výše odchodného činí částku ve výši posledního hrubého služebního příjmu a zvyšuje se za každý další ukončený rok služebního poměru o jednu polovinu hrubého měsíčního služebního příjmu.

(2) Pokud byl policista propuštěn z důvodů uvedených v § 106 odst. 1 písm. c), snižuje se odchodné vypočtené podle odstavce 1 o jednu třetinu. Výše takto sníženého odchodného nesmí být nižší než poslední hrubý služební příjem.

(3) Policistovi, který je po skončení služebního poměru podle tohoto zákona bezprostředně přijat do služebního poměru podle jiného zákona, odchodné nenáleží, pokud mu zákon tento nárok zachová.

§ 115

Platové vyrovnání

(1) Policistovi, jehož služební poměr skončil propuštěním podle § 106 odst. 1 písm. a), b) a c), náleží platové vyrovnání, jestliže nemá nárok na důchod ze sociálního zabezpečení nebo na příspěvek za službu.

(2) Platové vyrovnání do výše posledního čistého služebního příjmu se poskytuje od zahájení výdělečné činnosti nebo od počátku poskytování hmotného zabezpečení uchazečů o zaměstnání do uplynutí 12 měsíců od skončení služebního poměru.

Příspěvek za službu

§ 116

(1) Příspěvek za službu (dále jen „příspěvek“) náleží za podmínek dále uvedených policistovi, jehož služební poměr skončil uvolněním nebo propuštěním z některého z důvodů uvedených v § 106 odst. 1 písm. a), b), c) a odst. 2.

(2) V případech hodných zvláštního zřetele lze příspěvek též přiznat, skončí-li služební poměr propuštěním z jiných důvodů, než které jsou uvedeny v předchozím odstavci, nebo skončí-li služební poměr ztrátou hodnosti.

(3) Při opětovném přijetí do služebního poměru, z něhož vzniká nárok na příspěvek, zaniká dosavadní nárok na příspěvek dnem, který předchází dni opětovného přijetí do služebního poměru.

(4) Příspěvek nenáleží po dosažení věku 60 let.

§ 117

(1) Příspěvek činí 20 % služebního příjmu, jestliže policista konal službu alespoň po dobu deseti roků. Za každý další ukončený rok trvání služebního poměru se příspěvek zvyšuje o 1 % služebního příjmu, nejvýše však do 40 % služebního příjmu.

(2) Příspěvek se vyměřuje z posledního hrubého měsíčního služebního příjmu policisty před skončením služebního poměru nebo, jestliže je to pro něj výhodnější, z jeho průměrného hrubého měsíčního služebního příjmu za posledních 12 měsíců před skončením služebního poměru.

§ 118

(1) Při souběhu nároku na příspěvek s nárokem na příspěvek za službu podle jiných předpisů¹²⁾ náleží vyšší příspěvek.

(2) Při souběhu nároku na příspěvek a na starobní, invalidní, částečný invalidní důchod nebo na důchod za výsluhu let podle předpisů o sociálním zabezpečení náleží oprávněnému příspěvek, pokud se tento důchod nevyplácí.

§ 119

(1) Příspěvek se zvyšuje ve stejných termínech a stejným způsobem jako starobní důchod ze sociálního zabezpečení.¹³⁾

(2) Po dobu pobytu příjemce příspěvku v cizině, po dobu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody se příspěvek vyplácí za podmínek stanovených pro výplatu důchodu ze sociálního zabezpečení.¹⁴⁾

§ 120 Úmrtné

(1) Skončí-li služební poměr úmrtím policisty, náleží pozůstalým úmrtné.

(2) Pro účely tohoto zákona se za pozůstalé považují manžel, manželka, nezaopatřené děti¹⁵⁾ a rodiče nebo další osoby, pokud byly na zemřelého odkázány výživou.

(3) Výše úmrtného činí trojnásobek posledního hrubého měsíčního služebního příjmu zemřelého policisty.

§ 121

Ministerstvo stanoví obecně závazným právním předpisem podrobnosti o nárocích souvisejících se skončením služebního poměru.

HLAVA DEVÁTÁ USTANOVENÍ O ŘÍZENÍ

Oddíl první Obecná ustanovení

§ 122 Účastníci řízení

Účastníky řízení ve věcech služebního poměru jsou policie a policista nebo pozůstalý po policistovi.

§ 123 Podání

(1) Podání lze učinit písemně nebo ústně do protokolu u služebního funkcionáře, který je oprávněn ve věci rozhodnout.

(2) Podání se posuzuje podle jeho obsahu. Z podání musí být zřejmé, kdo je činí, jaké věci se týká a co se navrhuje.

(3) Na žádost účastníka řízení musí být přijetí podání potvrzeno.

§ 124 Rozhodnutí

(1) Rozhodnutí služebního funkcionáře musí být v souladu s právními předpisy, vycházet ze skutečného stavu věci a obsahovat výrok, odůvodnění a poučení o odvolání. Písemné vyhotovení rozhodnutí musí obsahovat též datum vydání a musí být podepsáno s uvedením hodnosti, jména, příjmení a funkce služebního funkcionáře a doručeno účastníkovi řízení.

(2) Výrok obsahuje rozhodnutí ve věci s uvedením ustanovení právního předpisu, podle něhož bylo rozhodnuto, a rozhodnutí o nákladech řízení. Pokud se v rozhodnutí ukládá povinnost k plnění, stanoví pro ni služební funkcionář lhůtu.

(3) V odůvodnění rozhodnutí služební funkcionář uvede, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí, jakými úvahami byl veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě nichž rozhodoval.

(4) Poučení o odvolání obsahuje údaj, zda je rozhodnutí konečné nebo zda se lze proti němu odvolat, v jaké lhůtě a ke kterému služebnímu funkcionáři.

(5) Chyby v psaní, počtech a jiné zřejmé nesprávnosti v písemném vyhotovení rozhodnutí služební funkcionář opraví i bez návrhu a vyrozumí o tom účastníky řízení.

§ 125 Pravomocné a vykonatelné rozhodnutí

(1) Rozhodnutí služebního funkcionáře, proti němuž již nelze podat odvolání (rozklad), je v právní moci.

(2) Rozhodnutí je vykonatelné, jestliže proti němu nelze podat odvolání nebo odvolání (rozklad) nemá odkladný účinek a jestliže marně uplynula lhůta k plnění.

(3) Výkon rozhodnutí upravují zvláštní předpisy.¹⁶⁾

§ 126**Zahájení řízení**

(1) Řízení se zahajuje na návrh účastníka řízení nebo z podnětu služebního funkcionáře.

(2) Řízení je zahájeno dnem, kdy podání účastníka řízení došlo služebnímu funkcionáři oprávněnému ve věci rozhodnout. Pokud se řízení zahajuje z podnětu služebního funkcionáře, je řízení zahájeno dnem, kdy tento funkcionář učinil vůči účastníku řízení první úkon.

§ 127**Postoupení**

Není-li služební funkcionář oprávněn o věci rozhodnout, je povinen podání neprodleně postoupit příslušnému služebnímu funkcionáři a uvědomit o tom účastníky řízení.

§ 128**Práva a povinnosti účastníků řízení**

(1) Účastníci řízení jsou povinni postupovat tak, aby svým jednáním neztěžovali řízení a nezpůsobili jeho průtahy.

(2) Účastníci řízení mají právo nahlížet do spisů, s výjimkou protokolů o hlasování, a pořizovat si z nich výpisy.

(3) Služební funkcionář může povolit nahlédnout do spisu i jiným osobám, pokud prokáží odůvodněnost svého požadavku.

(4) Služební funkcionář je povinen učinit opatření, aby nahlédnutím do spisů nebylo porušeno státní nebo služební tajemství.

§ 129**Dožádání**

Jestliže služební funkcionář nemůže provést procesní úkon sám nebo jestliže je to účelné z jiných důvodů, může o jeho provedení požádat jiného služebního funkcionáře; dožádaný služební funkcionář provede tento úkon bez zbytečného odkladu.

§ 130**Dokazování**

(1) K dokazování je možné použít všech prostředků, jimiž lze zjistit a objasnit skutečný stav věci a které jsou v souladu s právními předpisy.

(2) Důkazem je vše, co může přispět ke zjištění skutečného stavu věci, zejména výpovědi a vyjádření účastníků řízení a svědků, znalecké posudky, zprávy, vyjádření a potvrzení orgánů a organizací, listiny, věci a ohledání.

(3) Účastník řízení je oprávněn navrhnout na podporu svých tvrzení důkazy.

(4) Služební funkcionář hodnotí důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti.

§ 131**Náklady řízení**

(1) Náklady řízení, které vznikly policii, hradí policie. Náklady, které v řízení vznikly druhému účastníkovi řízení, nese tento účastník; má právo na jejich náhradu proti policii, byl-li úspěšný.

(2) Policie hradí svědkovi hotové výdaje a výdělek, který mu prokazatelně ušel. Nárok je nutno uplatnit do tří dnů od jeho vzniku, jinak zaniká.

(3) Náklady spojené s předložením listiny nebo s ohledáním, které vznikly tomu, kdo není účastníkem řízení, hradí policie.

(4) Náhrada hotových výdajů a poskytování odměn znalcům a tlumočnickům se řídí zvláštními předpisy.¹⁷⁾

Oddíl druhý**Přezkoumávání rozhodnutí****§ 132****Odvolací řízení**

(1) Proti rozhodnutí služebního funkcionáře může účastník řízení podat odvolání do 15 dnů, a jde-li o odvolání proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu nebo o zrušení služebního poměru ve zkušební době, do osmi dnů ode dne doručení rozhodnutí.

(2) Odvolání může policista podat též proti služebnímu hodnocení, potvrzení o zaměstnání a služebnímu posudku ve lhůtě 15 dnů ode dne, kdy byl s jejich obsahem seznámen.

(3) Odvolání se podává u služebního funkcionáře, který rozhodnutí vydal.

(4) Pokud účastník řízení v důsledku nesprávného poučení nebo proto, že nebyl poučen vůbec, podal odvolání po uplynutí zákonem stanovené lhůty nebo u nepříslušného služebního funkcionáře, má se za to, že je podal včas a u příslušného služebního funkcionáře, jestliže tak učinil nejpozději do tří měsíců ode dne, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

(5) Služební funkcionář příslušný k rozhodnutí o odvolání (dále jen „odvolací orgán“) může prominout zmeškání lhůty, jestliže k němu došlo ze závažných důvodů a účastník řízení o to požádá do 15 dnů ode dne, kdy pominul důvod zmeškání, a zároveň podá odvolání.

(6) Podání odvolání nemá odkladný účinek s výjimkou odvolání proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu nebo o náhradě škody a proti služebnímu hodnocení, jímž byl policista hodnocen jako nevyhovující.

(7) Služební funkcionář, který napadené rozhodnutí vydal, může odvolání sám vyhovět; neučiní-li tak, je povinen bez odkladu, nejpozději však do 15 dnů od podání odvolání, předložit odvolání odvolacímu orgánu.

(8) Proti rozhodnutí o odvolání se nelze odvolat.

§ 133**Odvolací orgán**

(1) Odvolacím orgánem je služební funkcionář nadřízený služebnímu funkcionáři, který napadené rozhodnutí vydal.

(2) Odvolací orgán je povinen rozhodnout o odvolání bez zbytečného odkladu, nejdéle do 60 dnů ode dne podání odvolání, a to po předchozím projednání v poradní komisi.

(3) Jsou-li pro to důvody, odvolací orgán rozhodnutí změni nebo zruší, jinak odvolání zamítne a rozhodnutí potvrdí.

(4) Odvolací orgán rozhodnutí zruší a věc vrátí služebnímu funkcionáři, který je vydal, k novému projednání a rozhodnutí, je-li to vhodnější zejména z důvodů rychlosti nebo hospodárnosti; služební funkcionář je vázán právním názorem odvolacího orgánu.

(5) Proti rozhodnutí ministra, nejde-li o rozhodnutí o odvolání, lze podat rozklad. O rozkladu rozhoduje ministr. Pro rozklad a řízení o něm platí obdobně ustanovení o odvolání.

§ 134

Poradní komise

Odvolací orgány zřizují k projednání odvolání poradní komise. Členem poradní komise nemůže být služební funkcionář, který vydal rozhodnutí, proti kterému bylo podáno odvolání. Členem poradní komise musí být zástupce odborové organizace.

Přezkoumávání pravomocných rozhodnutí

§ 135

(1) Jestliže se dodatečně zjistily mimořádně závažné okolnosti, které účastník řízení nemohl bez své viny v řízení uplatnit a které odůvodňují podstatně příznivější rozhodnutí v jeho prospěch, může služební funkcionář na jeho návrh změnit nebo zrušit své pravomocné rozhodnutí. Služební funkcionář, který rozhodnutí zrušil, rozhodne ve věci samé.

(2) Návrh na zrušení rozhodnutí podle odstavce 1 může účastník řízení podat pouze do tří měsíců ode dne, kdy se dověděl o okolnostech odůvodňujících navrhovanou změnu, nejpozději však do tří let od nabytí právní moci rozhodnutí.

§ 136

(1) Zjistí-li se dodatečně, že pravomocné rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy, může je zrušit ministr. Ministr může rozhodnout ve věci samé.

(2) Pravomocné rozhodnutí lze zrušit do tří let od nabytí právní moci.

§ 137

Přezkoumávání rozhodnutí soudy

(1) Policista může podat u soudu návrh na přezkoumání rozhodnutí služebního funkcionáře o

- a) propuštění ze služebního poměru podle § 106 odst. 1 písm. c) nebo d),
- b) náhradě škody nebo bezdůvodném obohacení, které přesahují částku 5000 Kčs, nebo o
- c) uložení kázeňského trestu.

(2) Návrh na přezkoumání rozhodnutí soudem podle předchozího odstavce je možno podat až po vyčerpání opravného prostředku podle § 132, a to ve lhůtě 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí.

(3) Požádá-li policista, který podal návrh na přezkoumání rozhodnutí soudem podle odstavce 1 písm. b) nebo c), o odložení výkonu rozhodnutí, služební funkcionář jeho žádosti vyhoví.

(4) Při přezkoumání rozhodnutí služebního funkcionáře soudem se postupuje podle zvláštních předpisů.¹⁸⁾

§ 138

Ministerstvo stanoví obecně závazným právním předpisem podrobnosti o řízení ve věcech služebního poměru.

HLAVA DESÁTÁ VZTAHY POLICIE A ODBOROVÝCH ORGÁNŮ

§ 139

Povinnosti služebních funkcionářů

(1) Je-li při útvaru policie ustaven odborový orgán, jsou služební funkcionáři zejména povinni

- a) projednávat s odborovým orgánem návrhy rozhodnutí ve věcech služebního poměru, jde-li o převedení na jinou funkci podle § 17 odst. 1 písm. a) a c) nebo o zařazení do zálohy pro přechodně nezařazené policisty podle § 24, o přeložení podle § 18 odst. 1, o rozhodnutí o zproštění výkonu služby podle § 27 a o propuštění ze služebního poměru podle § 106 a § 107 odst. 2,
- b) umožnit zastoupení členů odborového orgánu ve svých poradních orgánech, zřizovaných podle tohoto zákona k projednávání návrhů ve věcech služebního poměru a k posuzování návrhů na zásadní opatření, zejména v oblasti sociálního zabezpečení, léčebné, lázeňské a rekreační péče a hmotného zabezpečení policistů,
- c) zabývat se iniciativními návrhy odborových orgánů na právní úpravu služebního poměru a její změny, zejména ve věcech náležitostí policistů, ochrany bezpečnosti a zdraví při výkonu služby, lázeňské a rekreační péče a informovat odborové orgány o hlavních opatřeních a výsledcích kontrol v této oblasti,
- d) projednávat s odborovým orgánem tvorbu a dodržování zásad spravedlivého odměňování a informovat ho o hospodaření se mzdovými prostředky,
- e) projednávat s odborovým orgánem návrhy na rozvržení základní doby služby v týdnu podle § 41.

(2) Nevyjádří-li se příslušný odborový orgán k návrhu služebního funkcionáře ve věcech uvedených v odstavci 1 do deseti dnů ode dne, kdy mu byl písemný návrh doručen, nebo ve vzájemně dohodnuté lhůtě, služební funkcionář postupuje dále bez jeho stanoviska.

§ 140

Kolektivní dohody

(1) K zabezpečení práv, oprávněných zájmů a potřeb policistů, ke zlepšení podmínek výkonu služby, zdravotních, sociálních a kulturních podmínek, včetně podmínek pro využívání volného času uzavírají jménem policistů příslušné odborové orgány a jménem policie příslušní funkcionáři kolektivní dohody.

(2) Na postup při uzavírání kolektivních dohod, na jejich platnost a účinnost a na řešení kolektivních sporů se přiměřeně vztahují ustanovení zákona č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání, v platném znění, s výjimkou § 16 až 31.

§ 141**Zabezpečení činnosti odborových orgánů**

(1) Policista vykonávající funkci v odborových orgánech, jejíž výkon vyžaduje dlouhodobé uvolnění od plnění služebních povinností, se zařadí do činné zálohy.

(2) Policista se po skončení výkonu funkce v odborových orgánech ustanoví do funkce stejné úrovně, jakou naposledy zastával; není-li to možné, ustanoví se do funkce podle § 16.

(3) Policistovi zvolenému do funkce v odborových orgánech, jejíž výkon nevyžaduje dlouhodobé uvolnění od plnění služebních povinností, se udělí služební volno s nárokem na služební příjem na nezbytně nutnou dobu.

(4) Služební funkcionáři poskytují k zabezpečení činnosti základních odborových organizací a jejich orgánů nezbytně materiálně technické zabezpečení.

(5) Rozsah a podrobnosti poskytování materiálně technického zabezpečení stanoví ministr po projednání s příslušným odborovým orgánem.

§ 142**Ochrana odborového funkcionáře**

Policista, který byl zvolen do funkce v odborovém orgánu, nesmí být pro výkon této funkce propuštěn ze služebního poměru. V jiných případech může být propuštěn po předchozím souhlasu příslušného odborového orgánu. Souhlas není zapotřebí, jde-li o propuštění podle § 106 odst. 1 písm. b), d) a e) a § 107.

§ 143

Ustanovení § 139 až 142 se nepoužijí, je-li u příslušného útvaru policie členy odborové organizace méně než 40 % policistů tohoto útvaru.

§ 144

Podrobnosti o spolupráci služebních funkcionářů a odborových orgánů, okruh odborových funkcí, k jejichž výkonu budou policisté dlouhodobě uvolněni a zařazeni do činné zálohy podle § 22 odst. 1 písm. d), a podrobnosti o udělování služebního volna s nárokem na služební příjem na nezbytně nutnou dobu podle § 141 odst. 3 a okruh funkcí v odborových orgánech, pro které platí ochrana odborového funkcionáře podle § 142, stanoví ministr v dohodě s odborovým svazem policistů.

ČÁST DRUHÁ**SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ****HLAVA PRVNÍ****Společná ustanovení****§ 145****Neplatnost právního úkonu**

(1) Neplatný je právní úkon,

- a) který se svým obsahem nebo účelem příčí zákonu nebo jej obchází nebo se jinak příčí zájmům společnosti,

- b) který nebyl učiněn svobodně, vážně, určitě nebo srozumitelně,
- c) kterým se policista předem vzdává svých práv,
- d) který učinil policista jednající v duševní poruše, která ho činí k tomuto právnímu úkonu nezpůsobilým,
- e) nemá-li ten, kdo jej učinil, způsobilost k právním úkonům.

(2) Právní úkon, který nebyl učiněn formou předepsanou tímto zákonem, je neplatný, jen stanoví-li to tento zákon.

(3) Vztahuje-li se důvod neplatnosti jen na část právního úkonu, je neplatná jen tato část, pokud z povahy právního úkonu, z jeho obsahu nebo z okolností, za nichž k němu došlo, nevyplývá, že tuto část nelze oddělit od ostatního obsahu.

§ 146

Promlčení a zánik práva

(1) Právo se promlčí, jestliže nebylo uplatněno ve lhůtě v tomto zákoně stanovené. K promlčení se přihlédne, jen jestliže se ten, vůči němuž se právo uplatňuje, promlčení dovolá; v takovém případě nelze promlčené právo tomu, kdo je uplatňuje, přiznat.

(2) Právo na náhradu za ztrátu na služebním příjmu a za ztížení společenského uplatnění z důvodu služebního úrazu nebo nemoci z povolání nebo za jiné škody na zdraví, právo na náhradu nákladů na výživu pozůstalých a na příspěvek za službu se nepromlčuje; nároky na jednotlivá plnění z nich vyplývající se však promlčují ve lhůtách uvedených v § 149 odst. 2 a 3.

(3) K zániku práva proto, že nebylo ve stanovené lhůtě vykonáno, dochází jen v případech uvedených v § 36 odst. 1, § 97 odst. 3 a § 106 odst. 3; k zániku práva se přihlédne, i když to není v řízení namítáno.

(4) Jestliže policista uplatní své právo a v zahájeném řízení řádně pokračuje, promlčecí lhůta po dobu řízení neběží. Totéž platí i o právu, které bylo pravomocně přiznáno, a pro které se vede řízení k výkonu rozhodnutí.

Lhůty

§ 147

(1) Lhůta počíná běžet ode dne, kdy právo mohlo být uplatněno poprvé.

(2) Bylo-li dohodnuto plnění ve splátkách, počíná běžet lhůta jednotlivých splátek ode dne jejich splatnosti. Stane-li se pro nesplnění některé ze splátek splatnou celá dlužná částka, počne běžet lhůta ode dne splatnosti nesplněné splátky.

§ 148

(1) Pokud tento zákon nestanoví jinak, činí lhůta k uplatnění peněžitých nároků ze služebního poměru tři roky.

(2) Jde-li o opětující se plnění, činí lhůta k uplatnění nároku na jednotlivá plnění tři roky od jejich splatnosti.

(3) Lhůta k uplatnění nároku na náhradu škody činí dva roky; počne běžet ode dne, kdy se poškozený doví o tom, že škoda vznikla, a o tom, kdo za ni odpovídá. Nárok na náhradu škody se

však promlčí, nebyl-li uplatněn ve lhůtě tří let, a jde-li o škodu způsobenou úmyslně, ve lhůtě deseti let ode dne, kdy došlo k události, z níž škoda vznikla; to neplatí, jde-li o škodu na zdraví.

§ 149

(1) Bylo-li právo přiznáno pravomocným rozhodnutím, promlčuje se za deset let ode dne, kdy mělo být podle rozhodnutí plněno.

(2) Bylo-li právo tím, kdo je povinen plnit, písemně uznáno co do důvodu i výše, promlčuje se za deset let ode dne, kdy k uznání došlo; byla-li však v uznání uvedena lhůta k plnění, běží promlčecí doba od uplynutí této lhůty. Zástavní právo se promlčuje za deset let.

(3) Promlčecí lhůta uvedená v předchozích odstavcích platí i pro jednotlivé splátky, na něž bylo plnění v rozhodnutí nebo v uznání práva rozloženo; promlčecí lhůta u jednotlivých splátek počíná běžet ode dne jejich splatnosti.

(4) Úroky a opěťující se plnění pravomocně přiznaná nebo písemně uznaná, jejichž splatnost nastala po právní moci rozhodnutí nebo po uznání, se promlčují za tři roky ode dne jejich splatnosti.

§ 150

Nárok na vrácení jednotlivých splátek příspěvku poskytnutých neprávem nebo v nesprávné výši se promlčuje za tři roky ode dne, kdy plátce tohoto příspěvku zjistil, že příspěvek byl poskytnut neprávem nebo v nesprávné výši, nejpozději za deset let od jeho výplaty. Promlčecí lhůta neběží, jsou-li z příspěvku prováděny srážky na úhradu částky vyplacené neprávem.

§ 151

Bezdůvodné obohacení

(1) Získá-li policista bezdůvodné obohacení na úkor majetku policie anebo ministerstvo nebo policie na úkor policisty, musí je vydat.

(2) Bezdůvodným obohacením je prospěch získaný plněním bez právního důvodu nebo plněním na základě neplatného právního úkonu. Neplatnost právního úkonu nemůže být policistovi na újmu, pokud neplatnost nezpůsobil výlučně sám; vznikne-li policistovi následkem takového neplatného právního úkonu škoda, jsou ministerstvo nebo policie povinny ji nahradit.

(3) Vrácení neprávem vyplacených částek může však služební funkcionář na policistovi požadovat jen, jestliže policista věděl nebo musel z okolností předpokládat, že jde o částky nesprávně určené nebo omylem vyplacené, a to ve lhůtě do tří let ode dne jejich výplaty.

§ 152

Zvláštní omezení

(1) Po dobu služebního poměru nesmí být policista členem politické strany nebo být činným v politickém hnutí¹⁹⁾ ani vyvíjet v jejich prospěch jakoukoliv činnost, která nesouvisí s plněním jeho služebních úkolů.

(2) Policista musí mít souhlas služebního funkcionáře

a) ke správě cizího majetku,

b) k provozování živnosti nebo účasti na živnostenském podnikání nebo k vykonávání jiné výdělečné činnosti v pracovním nebo obdobném poměru,

c) k členství v představenstvech, dozorčích radách nebo jiných orgánech obchodních společností či družstev.

(3) Udělení souhlasu nelze odepřít v případech, kdy činnost podle odstavce 1 nemůže ovlivnit plnění služebních povinností, nestrannost nebo nepodjatost policisty nebo jiné služební zájmy policie, zejména v případech, kdy jde o činnost publicistickou, literární, uměleckou, vědeckou a pedagogickou.

(4) Souhlas nelze udělit k činnostem, které by mohly ohrozit autoritu policisty, jeho vážnost a důstojnost na veřejnosti, postavení policie a ministerstva, a k činnostem, ke kterým by policista mohl zneužít informací získaných v souvislosti s výkonem služby anebo zneužít svého postavení, zejména k činnostem v detektivních kancelářích a v civilních bezpečnostních službách.

(5) Vyskytnou-li se okolnosti uvedené v odstavci 4 po udělení souhlasu podle odstavce 2, lze souhlas odejmout.

(6) Na řízení o udělení souhlasu a jeho odnětí se užijí ustanovení části první, hlavy deváté.

Zápočet doby zaměstnání

§ 153

Policistům se do doby trvání služebního poměru rozhodné pro přiznání nároků vyplývajících ze služebního poměru započítávají doby, pokud byly započteny podle dosavadních předpisů.

§ 154

(1) Jestliže byl do služebního poměru přijat občan, který byl ve služebním poměru příslušníka Policejního sboru Slovenské republiky nebo ve služebním poměru příslušníka Federálního policejního sboru a Sboru hradní policie, započítává se mu délka služby a nároky s tím spojené v rozsahu, jako by konal tuto službu v policii.

(2) Odstavec 1 se použije i ve vztahu k občanům, kteří již byli ve služebním poměru příslušníka policie.

§ 155

Použití ustanovení zákoníku práce

Na služební poměr policistů se použije obdobně těchto ustanovení zákoníku práce č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů: § 10, § 11 odst. 1, § 12, § 14 až 17, § 94, § 110a, § 120 odst. 1, 2, 4 a 5, § 143 odst. 6, § 157 až 161, § 241, 244, § 245 odst. 1 až 3, § 246 až 260, § 265 až 266a, § 273 a § 274 odst. 1.

§ 156

Odstraňování tvrdostí

Tvrdosti, které by se vyskytly při provádění tohoto zákona, pokud jde o odchodné, platové vyrovnání a příspěvek za službu, může odstraňovat ministr.

HLAVA DRUHÁ

Přechodná a závěrečná ustanovení

§ 157

(1) Podle tohoto zákona se posuzují též služební poměry vzniklé před jeho účinností, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Ve vztahu k policistům povolaným k plnění úkolů ministerstva vykonává práva a povinnosti policie podle tohoto zákona ministerstvo.⁸⁾

(3) Podle dosavadních předpisů se posuzují nároky vzniklé ze služebního poměru, pokud služební poměr skončil, do dne účinnosti tohoto zákona a právní úkony týkající se vzniku, změny a skončení služebního poměru učiněné před dnem účinnosti tohoto zákona a jejich právní účinky, i když nastanou po tomto dni, jakož i lhůty, které počaly běžet před tímto dnem.

(4) Řízení ve věcech služebního poměru zahájená před nabytím účinnosti tohoto zákona provedou a o opravných prostředcích rozhodnou služební funkcionáři příslušní podle tohoto zákona a způsobem stanoveným v tomto zákoně.

(5) Byla-li podle dosavadních předpisů určena zkušební doba delší než 12 měsíců, posuzuje se ke dni účinnosti tohoto zákona, jako by byla určena v délce 12 měsíců. Pokud takto posuzovaná zkušební doba uplynula již před nabytím účinnosti tohoto zákona, posuzuje se, jako by uplynula dnem účinnosti tohoto zákona.

(6) Prominutí podmínky vysokoškolského právnického vzdělání pro výkon funkce vyšetřovatele, udělené podle dosavadního zákona, pozbývá platnosti dnem 31. prosince 1995.

(7) Podmínku vysokoškolského právnického vzdělání může ministr na přechodnou dobu prominout, jestliže policista jinak dává záruku řádného výkonu funkce vyšetřovatele.

(8) Příspěvek za službu, na který vznikl nárok podle dosavadních předpisů, se považuje za příspěvek za službu podle tohoto zákona, a to ve výši, v jaké byl přiznán. Dnem účinnosti tohoto zákona se příspěvek za službu zvýší stejným způsobem, jakým byl zvýšen částečný invalidní důchod v roce 1991.

(9) Povolení nosit služební stejnokroj s odlišujícím označením udělené podle dosavadních předpisů se zrušuje.

§ 158

Zvláštní důvod propuštění

Ministr může propustit policistu ze služebního poměru po uplynutí lhůt podle § 106 odst. 3, nejpozději však do 31. prosince 1993, jestliže policista pozbyl porušením svých povinností, kterého se dopustil v době před účinností tohoto zákona, důvěry natolik, že nápravy nelze dosáhnout za trvání služebního poměru.

§ 159

Ustanovení tohoto zákona se přiměřeně užijí na služební poměr příslušníků Sboru nápravné výchovy České republiky do doby přijetí zákona České národní rady o služebním poměru příslušníků Sboru nápravné výchovy České republiky s těmito odchylkami

a) kde se v tomto zákoně mluví o Policii České republiky, rozumí se tím Sbor nápravné výchovy České republiky,

- b) působnost, která podle zákona přísluší ministru vnitra České republiky, přísluší ministru spravedlnosti České republiky,
- c) příslušníci Sboru nápravné výchovy České republiky jsou ve služebním poměru ke Sboru nápravné výchovy České republiky; působnost podle § 2 odst. 2 tohoto zákona vykonává ministr spravedlnosti České republiky a v rozsahu jím stanoveném další služební funkcionáři.

§ 160

Ve vztahu k policii a policistům a ke Sboru nápravné výchovy České republiky a jeho příslušníkům pozbývají platnosti:

1. zákon č. 100/1970 Sb., o služebním poměru příslušníků Sboru národní bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů,
2. nařízení ministra vnitra Československé socialistické republiky č. 26 ze dne 7. prosince 1983 o řízení ve věcech služebního poměru příslušníků Sboru národní bezpečnosti (reg. částka 12/1984 Sb.).

§ 161

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1992.

Burešová v. r.

Pithart v. r.

- 1) § 3 odst. 2 zákona České národní rady č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky.
- 2) Nařízení vlády České a Slovenské Federativní Republiky č. 53/1992 Sb., o minimální mzdě.
- 3) Zákon České národní rady č. 200/1990 Sb., o přestupcích.
- 4) § 121 odst. 2 zákoníku práce a § 21 nařízení vlády ČSSR č. 223/1988 Sb., kterým se provádí zákoník práce, ve znění nařízení vlády ČSFR č. 13/1991 Sb.
- 5) Např. zákon č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, ve znění pozdějších předpisů.
- 6) § 5 zákona č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavcích na děti z nemocenského pojištění, ve znění pozdějších předpisů.
- 7) § 157 až 161 zákoníku práce.
- 8) § 51 zákona České národní rady č. 283/1991 Sb.
- 9) § 1 odst. 3 zákona České národní rady č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi.
- 10) Vyhláška č. 32/1965 Sb., o odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění, ve znění pozdějších předpisů.
- 11) Zákon č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti, v platném znění.
- 12) § 33 zákona č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění pozdějších předpisů.
- 13) Část druhá zákona č. 46/1991 Sb., o zvyšování důchodů.
- 14) § 100 a 103 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
- 15) § 49 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 16) Občanský soudní řád.
- 17) Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.
Vyhláška ministerstva spravedlnosti č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů.
- 18) § 244 a násl., zejména § 250l a násl. občanského soudního řádu.
- 19) Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, v platném znění.

